

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Opomin v zadnji uri.

Bližamo se odločitvi v tem velikanskem volilnem boju in dvigamo še v zadnjem hipu svoj glas ter kličemo na delo. Nasprotniki so se z vso silo vrgli v boj in delajo z vsemi sredstvi. Vse pa kaže, da so njih moči izčrpane in da omagujejo. Kmečka zveza je v zadnjem volilnem gibanju marsikje pokazala svojo popolno oslabeledost. Večkrat se je povdarjalo, da je klerikalizem moč, katero premagati je brezupno početje. Pa pokazalo se je nasprotno. Narodna stranka je dosegla med ljudstvom sijajne uspehe. Volilci, zaupniki! glejte, da se ti uspehi v zadnjem hipu ne izgubijo, kar bi se zgodilo, ako se ustrašite silovitega nasprotniškega pritiska. Naskok prvaškoduhovniške stranke je zadnji obupni poskus rešiti gnjilo ladijo dose-
dajne nesrečne politike pogina. Načelniki, za-
stavite vse moči in našemu narodu zasije 14. maja žarek bolj solnčne bodočnosti.

V šmarskem okraju treba več storiti, rogaški naj ostane zvest in kozjanski naj se ne upogne — in padec dr. Korošca, največjega sovražnika slovenskega napredka, je zagotovljen. Volilci, uprite se „Štajerčevcu“ Drogeniku, ki s svojo zgago utegne povzročiti, da bode okraj obropan zastopstva iz kmečkih vrst! Vsi za Žurmana!

Kmetje v gornjegrajskem, šoštanskem, slovenjegrajskem in marenberskem okraju. Vi ste zmagi najbližji. Ne udajte se, delajte vsi za Ježovnika!

V okrajih Brežice, Sevnica in Laško je položaj najbolj zamotan. Nikakor se ne ozirajte na hvalisanje dr. Benkoviča. Položaj ni tako ugoden, kakor Vas farba ta kandidat duhovščine, ampak mu voda pošteno v grlo teče. Ne cepite glasov, pustite barona Moscona, zastavite vse moči za kmetovalca in domačina Roša.

Savinčani in kmetje celjskega okraja, ne ustrašite se naskoka nasprotnikov, saj vidite, da ste bili na vseh shodih zmagoviti. Vstrajajte do konca v boju za Robleka.

In Vi morate iz ptujskega in ormoškega okraja, ali smete Vi zaostati za svojimi rojaki v drugih okrajih? Proč s Plojem, ki se je vpregel v Korošcev prvaški jarem, proč z nemškim meščanom Ornikom, vsi se potegnite z združenimi močmi, da boste imeli enkrat poslanca iz svoje sredine, domačina, kmetovalca. Volite vsi Jakoba Zadravca!

Slovenske gorice ne zaostanite! Pohorje, Konjice, Slovenska Bistrica in desni breg Drave, pokažite, da tudi Vi hočete kot zastopnika moža naprednega mišljenja in moža veččaka v gospodarstvu in vrlega narodnjaka.

Slovinci celjske mestne skupine, ne pozabite, kako velikanske važnosti so letošnje volitve za Slovence v ti skupini. „Slov. Gospodar“ je nasproti narodnemu kandidatu Rebeku hladan, kakor če bi se šlo za volitve kje na Ogrskem. Tem ljudem ni za Slovenstvo, ampak za suženjstvo Slovenstva, katero hočejo le izsesavati v povečanje klerikalne moči. Slovenci, pokažite vkljub temu, da celjska mestna skupina nikakor ni nemška.

Narodnjaki! Volitve so zdaj zelo priproste, stanejo volilca malo truda in zamude. Tudi neprijetnost Vas ščiti novi zakon. Bodite torej možje, volite može, katere Vam po najboljši vesti priporoča narodna stranka. Naj se pokaže 14. maja, koliko tisoč Slovencev na Spodnjem Štajerskem samostojno, narodno in napredno misli. Somišljeniki delujte, da bode uspeh časten!

Volilci gornjegrajskega okraja!

Gospodarstvo ljubljanskega knezoškofa po Gornjegrajskih planinah reže z nožem v naše meso.

Skoro vsak kmetovalec našega okraja, najsi ima žago ali ne, najsi vozi splave ali ne, se peča ali se je vsaj pečal zraven poljedelstva kolikor toliko tudi z lesno trgovino. Koliko ogromno število lesa smo prejšnja leta po primerni ceni kupili od knezoškofovske graščine, ga zvozili na Hrvaško, Srbsko, da, celo v Bolgarijo ter se vračali s tisočakom v žepu domov! Danes te kupčije ni več v naših rokah. Tisočaki se mečejo tujcu v žep. Ljubljanski knezoškof je dal postaviti v Nazarjih veliko žago z električno razsvetljavo, jo izročil tujcu, tvrdki Feltrinelli, ki grabi ves dobiček v svoj žep, škofova graščina ga nema. Odvzela ga je nam, a sebi ga ni pridobila.

Še več. Škofov najemnik Feltrinelli ne žaga v svoji žagi samo škofovega lesa, temveč kupuje po okraju les tudi od kmetov ter dela občutno konkurenco kmetskim lesnim trgovcem. Nič niso pomagale pritožbe občin na knezoškofa, naj on ne dovoli Feltrinelliju v svoji žagi rezati drugega lesa, nego samo onega, katerega mu da po pogodbi škof. Mi domačini nismo bili uslišani, uslišan je bil tujec italijanske krvi in jezika. Škof pač skrbi za kmetove dušno izveličanje na onem svetu, trgovski dobiček in posvetne dobrote pa ima za tuje bogataše, za nas kmete ne. Seveda, kadar bode potreboval knezoškof od države posojila, takrat bi mu pomoč kmetskih poslancev dobro došla.

Koliko ogromne škode prouzroči knezoškofov les s svojo plavbo po reki Dreti in Savini na kmetskih posestvih, na brveh in mostovih, na jezovih žag in mlinov! Posestniki občine Kokarje vlagajo zastoj pritožbe na c. kr. politično ekspozituro v Mozirje, zastoj čakajo na komisije!

Kot odgovor na naše pritožbe, nam je knezoškofova graščina povišala ceno za drva ter pozvala iz dežele polente mnogo italijanskih ogljarjev, ki so sekali lani in sekajo letos v potrojeni množini dan za dnevom bukove gozde, žgoč iz njih oglje. Ker zasajajo posekane gozde s smrekami, bomo za prihodnost oropani kurjave. Drv ne bode tudi za drag denar dobiti. Četudi ces. kr. nadgozdar v Celju tuintam prepove graščini sekati les, doseže škofov oskrbnik dovoljenje pri vladi v Gradcu in na Dunaju; kajti ni ga bilo dozdej slovenskega poslanca, ki bi se bil pri vladi odločno za nas potegnil. Kokarski občani ter še posebej občina Kokarje je v svoji pritožbi opozorila c. kr. politično ekspozituro v Mozirju na pretečo nevarnost, da se ti gozdovi ne smejo sekati; kajti ob plohad bode nastali plazovi, ki bodo poškodovali nižje se nahajajoča kmetvska posestva, zajezili potoke, oziroma valili zemljo in gramoz v doline in v reko Dreto, ki bode postajala vsled tega plitvejša ter bode prouzročala povodenj po zgornji in v posledicah tudi v spodnji Savinski dolini. Zahtevalo se je, naj se odpošlje v kratkem komisija, a vladin urad v Mozirju se ne gane. Sekira poje naprej! Goličave se večajo!

Lani je vlada uslišala prošnjo ljubljanskega knezoškofa ter mu je odpisala sto in petdeset tisoč kron dače. Vlada si je upala to le zato dovoliti, ker se slovenski poslanci temu niso upirali. Nam ubogim slovenskim kmetom pa pošljejo takoj rubež, če ne moremo plačati par kron dače, povrh

pa moramo plačati še teh 150.000 K, katerih bogati škof ni hotel plačati.

Graščinski vozniki nam razvozijo naše poljske ceste, zapirajo nam s svojim ogromnim lesom gozdne ceste in pota, da zaostaja naša vožnja in delo. Pritožujemo se, a moramo dolgo čakati, predno nas okregajo, kaj pravzaprav hočemo.

Bog se smilj!

Dosedanji slovenski državni poslanci so po večini podpirali vlado in škof ljubljanski je dobil lepo nagrado v obliki odpisa dače 150.000 kron za to, ker so se bili slovenski poslanci tako „dobro“ držali, da so glasovali za vladino volilno reformo ter z njo politično prodali nad sto tisoč koroških Slovencev Nemcem.

Mi smo potrebni poslancev, ki se bodo v državnem zboru potegovali za pravice kmeta in vsega slovenskega naroda. Kandidat gosp. Robič, katerega nam ponuja in vsiljuje duhovnik Korošec v Mariboru, je bil že 18 let državni poslanec, podpiral je vedno vlado in stranko ljubljanskega škofa, pomagal je politično ubiti koroške Slovence. On je zastopal 18 let mariborski okraj v državnem zboru. Zdaj on tam ni več sposoben za poslanca, zato nam ga vsiljujejo v gornjegrajski okraj, da bi ces. kr. ekspozitura v Mozirju ložje brez skrbi dremala, da bi c. kr. vlada v Gradcu in na Dunaju ne izvedela, kaj se pri nas godi na našo veliko škodo. V Mariboru mislijo, da smo mi slepi in nerazumni in da je za nas vse dobro.

Škofov oskrbnik v Gornjemgradu in g. Robič se že družita, vozil ga je in spremljal, ko je ta priredil shod v Gornjemgradu. Kdor od Vas misli, da bode c. kr. profesor delal v državnem zboru za nas, proti knezoškofovski graščini in proti c. kr. vladi, ta res zasluži, naj ga tepe c. kr. vlada, postave in knezoškofova graščina tudi v prihodnje ter naj že naprej pripravi krone za morebiti novo povišanje plač duhovnikom.

G. Robič je star 66 let, je bogat mož ter ima več tisoč kron plače na leto, ne bode se mu ljubilo mnogo poizvedovati za našimi bolečimi tvori in oribanimi žulji, lepše mu bode sedeti na mehkih blazinah pri visoki in bogati gospodi. Ne bodo mu mnogo mar naši križi, pač pa bi mu ugajal zlat ali srebrn križec za mnogoletno poslančevanje, saj se tudi zdaj ni potrudil povpraševati kaj nas boli, temveč je dal svoj shod na Gorici na tistem sklicati ter se je na tem shodu tako ravnalo, da ni prišel nobeden kmet iz občine Kokarje do besede.

Volilci! Naš poslanec, ki ne bode iskal prijateljstva škofovega oskrbnika, ki bode dramil iz spanja c. kr. politično ekspozituro v Mozirju, podregal c. kr. vlado v Gradcu in na Dunaju s prašanjem, če so res postave samo za kmeta, za kneza in bogataše pa ne, ki bode zagovarjal potrebe ljudstva, ne pa zavoženo gospodarstvo ljubljanskega škofa ter je ravno tako dober, če ne boljši katoličan kot je g. Robič ter tudi boljši Slovenec, ki ne bode naših bratov koroških Slovencev nikdar zapustil, ki bode na shodih zaslišal naše težnje, naš poslanec naj bode

kmet Vinko Ježovnik.

Volilci gornjegrajskega okraja! Ne poljubujte spletenega biča, ne nosite perja onim, ki že imajo mehko ležišče, Skrbimo za svojo posteljo! Knezoškofska graščina nam je z mariborskim Korošcem vred že pripravila kup slame, češ, za kmete

Somišljeniki! „Narodni List“ naj roma od sosedu do sosedu!

Narodni volilci, vrzite čez prag vsakega agitatorja lažikmečke zveze!

gornjegrajskega okraja je dosti dobra. Dne 14. maja 1907 sežgimo to slamo ter si posteljimo s senom!*

Kokarje, dne 5. vel. travna 1907. — Posestniki: Janez Goričar, Jožef Hren, Franc Polčnik, Franc Ilovšek, Jakob Jeraj, Jožef Žvipelj, Jože Fricelj, Florjan Tominšek, Janez Zajc.

* Vsi dragi kokarski občani, ki bi bili radi to izjavo podpisali, naj oprostijo, da se jim ni mogla izročiti v podpis. Sestavili smo si jo namreč takoj po današnjem Robičevem zvito in tihoma sklicanem shodu na Gorici, kamor večina občanov ni mogla. Ker se je na tem shodu z lažni napadala narodna stranka ter se je g. Robič na svojo nečast poslužil Paškega mežnarja ali organista za svojega spremljevalca, ki je zborovalcem lagal, da hočejo učitelji imeti svobodno šolo ter pometati križe iz šol in ker je predsedstvo vodeči frančiškan o. Anzelm hitro zaključil shod, ne da bi bil vprašal zborovalce, kaj jim na srcu leži, zato razodenemo sami svoje križe in težave vsem volilcem gornjegrajskega okraja in sicer z ekspresnim pismom v „Narodnem listu“ in v „Domovini“, drugače bi z nabiranjem podpisov zamudili oba lista.

Iz političnega sveta.

Volitve na Dunaju.

Na Dunaju se je vložilo 22.642 reklamacij za vpis volilnih upravičencev, v 16.836 se je moralo ugoditi. Vložilo se je tudi 15.704 reklamacij za izbris neopravičencev: ugoditi se je moralo v 11.687 slučajih. 437 je bilo vpisanih — mrličev.

Gospodarstvo dunajskih krščanskih socialistov.

Napredni kandidati v 7. dunajskem okraju, dr. Granitz, je na svojem volilnem shodu uničevalno kritikoval gospodarstvo krščanskih socialistov v občinskem zastopu. Dokazal je, da se je davek za časa krščanskosocialne vlade zvišal od 6 na 10 kron za osebo, tako da so dohodki mesta Dunaja narasli od 28 na 128 milijonov, a vključ temu je primanjkljaja 38 milijonov. Občinski dolgovi so narasli v tej dobi za 375 milijonov. Obresti od dolgov, ki so jih najeli krščanski socialisti, znašajo že danes 20 milijonov. (In vendar je dr. Lueger našim klerikalcem vzor gospodarja!)

Novi državni zbor

se snide, kakor je že uradno razglašeno, dne 18. junija.

V prilog rezervistom.

Krščansko socialni deželni poslanci Nižjeavstrijske so poslali vojnemu in brambovskemu ministru prošnjo, naj se vsled neugodnega vremena letošnje spomladi kmetski rezervisti ne kličejo k orožnim vajam, temuč se naj raje preložijo na prihodnje leto ali pa popolnoma opuste.

Prestolonaslednik in Madžari.

Nadvojvoda Jožef je nedavno v narodnem kazinu v pričo odličnih članov madžarske aristokracije izjavil: „Prestolonaslednik se zelo čudi, da se na Ogrskem širijo napačne vesti, kakor da ni naklonjen Madžarom. Te vesti ga zelo bole, in pooblastil me je, naj izjavim v njegovem imenu, da so vse take vesti neresnične. Kadar pride vrsta nanj, bodo se mogli tudi Madžari sami prepričati, kako neutemeljene so bile vesti.

Nemiri v Bukovini.

V nekaterih okrajih ob rumunski meji se je začelo med kmeti opasno gibanje, tako da se je bati ob času pravoslavnih velikonočnih praznikov nemirov. Deželna vlada je izdala obsežne varnostne odredbe. Baje je tudi vojaštvo konsignirano.

Rumunski državni zbor

je sklican s kraljevim ukazom na dne 9. t. m. k izvanrednemu zasedanju.

Iz Rusije.

Ministerskemu predsedniku se je posrečilo prodreti s svojim stališčem ter prepričati razpust dume. Vendar se je bati, da nastanejo nove zmede, ko se zbere zopet дума po Veliki noči. Tudi predsednik dume Golovin je pooblastil neki časopis izjaviti, da o razpustu dume še govora ne more biti, temuč je upanje, da bo дума vse potrebne reforme izvedla.

Državni svet je sprejel soglasno rekrutno reformo. Minoli petek so se na podlagi člana 27. državnih osnovnih zakonov odpravila nagla vojaška sodišča. Vojni minister je s posebnim ukazom prepovedal razglasiti imena častnikov, ki so sodelovali pri teh sodiščih.

Nemške svobodomiselnne stranke

nameravajo ustanoviti v novem državnem zboru svojo zvezo, ki bi s pomočjo svobodomiselnih zastopnikov drugih narodov potisnila klerikalizem v ozadje.

Obletnica hrvatske svobode.

Lani dne 3., 4. in 5. majnika so se vršile na Hrvatskem burne volitve v hrvatski sabor. Združene hrvatske stranke so napele vse sile, da vržejo največje škodljivce in sovražnike napredka in blagostanja hrvatskega naroda, madžarone, to je ljudi, rojenih Hrvatov, ki so z lopovsko silo s pomočjo Madžarov ubijali duševno in gospodarsko hrvatsko ljudstvo. Ban Khuen-Hedervary, ki ga poznamo tudi Slovenci, je najznačilnejši zastopnik te struje, najkrutejši trinog Hrvatov, ki jih je tlačil skozi desetletja. Lani pri novih volitvah v hrvaški sabor so združene hrvatske stranke vrgle skoro na celi črti madžaronsko gospodstvo in od tistega časa sem se čuti po celem Hrvatskem zdrav napredek na vseh poljih.

Dopisi.

Polzela.

Naša Ciril in Metodova podružnica je priredila skupno s tukajšnjim Bralnim društvom v nedeljo, dne 28. p. m. veselico. Občinstva je došlo vključ slabemu vremenu nepričakovano veliko. Izborni izveščani diletanti so predstavljali igrokaz „Tat v mlinu“. Občinstvo je bilo nepopisno navdušeno ter je vrlim igralcem, ki so svoje vloge res umetno rešili, živahno pritrjevalo. — Posebno so se skazali kot umetniki: Aron (g. iur. Uratnik), Katrea (g. Tilda Farčnik), Jurče (g. Sevnik) z Dorotejo (g. Repič). Pohvaliti nam je Tomaža, desetnika, Ančko in Javornika, ki so vsi prav dobro nastopali. Hvala izvrstno izurjeni Št.-Pavelski narodni godbi, ki nas je pod vodstvom požrtvovalnega g. učitelja Schmida ves večer kratkočasila in povzdignila uspeh veselice. Le krepko naprej. Živeli!

Gledalec.

Ormož.

Dne 21. aprila t. l. uprizoril je učiteljski kvintet, sestojec se iz gg.: Domicijan Serajnik — Ormož, Franc Serajnik — Središče, Ivan Najžer — Središče, Ivan Žolnir — Velika Nedelja in Jakob Preindl — Velika Nedelja — koncert v ormoški okoliški šoli. Šolska soba bila je polna samega odličnega občinstva večinoma iz Ormoža, a opazili smo tudi mile goste od Velike Nedelje, iz Središča, Huma, Svetinje in iz Hrvatskega. Vse točke koncerta — pevske in godbene — so izvrstno uspele. Posebno so poslušalci občudovali krasno, virtuosno igranje g. Franca Serajnika na I. goslih, nič manj pa mojsterske komade vodje koncerta g. Domicijana Serajnika na „cellu“. G. Najžer je s svojim zvonkim baritonom, g. Žolnir s svojim mogočnim basom in g. Preindl kot priznan tenorist pripomogel, da je koncert v vseh točkah napravil najboljši vtis. Občudovala se je vztrajnost gg. koncertantov, ki se, na treh različnih krajih službujoči, niso ustrašili dolgega in večkratnega pota k vajam, ki so bile za koncert potrebne. Ker se je ves čisti prebitek poklonil v prid ubogi šolski mladini ormoške slov. okoliške šole, torej za naroden in zajedno človekoluben namen, kličejo hvaležni poslušalci vrlemu učiteljskemu kvintetu: Hvala lepa! Le tako naprej!

Somišljeniki! Prihodnje, t. j. petkove številke „Narodnega Lista“ dobi vsak, ki sprejema list, po tri izvode. Želimo, da jih možje somišljeniki razdelite med sosede, da se razširi list po vseh vaseh.

Dnevne novice.

Za narodni sklad je daroval g. Val. Pulko iz Dobja 3 K. Omizje pri Cimpermanu na Polzeli je nabralo 10 K 47 vin. Narodnjaki, posnemajte!

Samomor. Polk.zdravnik v Mariboru dr. Svaton se je 3. t. m. obesil. Bil je v preiskavi zaradi dragonca Berneggerja, katerega je dal pretepati do smrti, češ, da je pijan, dočim je imel

dragonca kroglo v glavi. Preiskava se je 3. t. m. končala ugodno za Svaton. V pismu, ki ga je zapustil, pravi Svaton, da se je obesil, ker se boji blaznosti.

Podkupovanje volilcev. Somišljeniki! Strogi zapor od 1—6 mesev je kazen za tistega, ki bi zakrivil pregrešek podkupovanja volilcev. Kdor obljubi volilcu ali mu da kak premoženjski dobiček v tej ali oni obliki (denar, pijačo, jed itd.), je kazniv. Ravnotako kazniv je pa tudi tisti, ki to sprejme in naj potem gre volit ali ne. Somišljeniki! Pazite strogo, da se niti v naših vrstah kaj takega ne zgodi, naznanite pa tudi vsakega nasprotnika, ki bi to delal.

Vlada podpira štajerske klerikalce. Iz zanesljivega vira vemo, da vlada podpira na vse kriplje izvolitev Korošcevih kandidatov. To bodo lepi zagovorniki in branitelji pravic in zahtev slovenskega ljudstva, ti Korošcevi „poslanci“, ki bodo z milostjo in pomočjo vlade prišli v državni zbor. Ti ljudje se bodo vladi že po robu postavili! Slovenski kmetje, v svojo pogubo greste, ako volite ljudi, odvisne od vlade. Volite neodvisne kmečke kandidate!

Kakor pri nas. „Novi List“, ki izhaja v Reki, sporoča, da je v Praznicah v Dalmaciji duhovnik izpred oltarja rekel, da bo izpostavil skozi tri dni Sv. Rešnje Telo, da izžene hudiča (to je namreč napredni kandidat dr. Tresič!) iz duš vernikov ter jih navdahne s Sv. Duhom za duhovskega kandidata Bojaniča. — List dostavlja: „Živijo sveta štacuna! Še ene take volitve, pa pokopljejo popje vero in zrušijo cerkev brez pomoči framazonov.“

Odlikovani rojak. Sekcijski svetnik v pravosodnem ministrstvu gosp. dr. Janko Babnik, naš rojak od Ljutomera, je odlikovan od cesarja z redom železne krone 3. vrste.

Imenovanje. Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Celju g. Fr. Tiller je imenovan avskultantom v področju višjega deželnega sodišča v Gradcu.

Južni kolodvor v Mariboru bodo znatno razširili. Vsa dela bodo stala 250.000 kron.

Narodnost slovenske duhovščine v Mariboru stavi zadnja „Domovina“ v jako čudno luč, ker odkrito trdi, da velika večina mariborskih duhovnih gospodov kupuje svoje specerijske potrebščine v nemških trgovinah. In ti ljudje pridigajo slovenskemu ljudstvu geslo: „Svoji k svojim!“ In ti ljudje naj nam še pridejo enkrat deklamirati o narodnosti!

Nemški narodni svet za Spodnje Štajersko ima v četrtek 9. t. m. posvetovanje v Mariboru. Govorilo se bo o volitvah.

Slovenjebistriški okrajni zastop. Dne 6. t. m. se je vršila drugič volitev načelnika. Pri prvotni volitvi Stiger te „časti“ ni hotel prevzeti, grofa Attemsa pa nemškutarji sami niso hoteli voliti. Vsled te nezaupnice je grof močno nžaljen ter se je drugi volitvi tudi odtegnil. Izvoljen je notar Hermann Wiethaler, namestnikom pa Jakob Versolatti. Kako bosta ta gospoda gospodarila v našem okraju, smo pač zelo radovedni.

Zopetne občinske volitve se vrše dne 10. t. m. v občini Pikel pri Poljčanah. Zadnje volitve so razveljavljene. Nadejamo se, da bodo tamošnji slovenski kmetje si znali vendar sami izbrati prave moze za obč. odbor, ne da bi jim jih moral nakomandirati razni posili-Nemci. Na svoji zemlji bodite svoji gospodje!

Poročil se je vrli zavedni narodnjak gosp. Karl Vipanc, pos. v Št. Jurju pod Rifnikom z gđc. Jožico Volaušek iz Sevnice. Mlademu paru, kojega vsestranska izobraženost nam je porok, da bota s svojim vzgledom najboljšo vplivala na okoličico, po kateri se potika in straši neko nebodigatreba strašilo, kliče mo: Bilo srečno prav mnoga leta!

Našim somišljenikom, Gotovo je, da bodo kmečki nasprotniki v zadnjem času navalili še cele kupe laži in obrekovanj na neodvisne kmečke kandidate. Svoje somišljenike prosimo, da ostanejo trdni kakor skala in da se ne dajo zmotiti. Nasprotniki nameravajo s takimi sredstvi zanesti nezaupanje in zmešnjavo v naše vrste! Že iz dosedanjega boja ste se prepričali, kako grdo se je proti nam lagalo. Ako bi imeli res kaj obtežilnega, že davno bi bilo stokrat premeleto v javnosti. Ne verjamite torej tudi zadnjih laži, ampak stojte trdno in zmaga bo naša.

Naprednjaki, pokažite svojo agitacijsko moč! Pojdite k vsakemu volilcu!

Št. Martin na Paki. Čebelarški shod se vrši pri čebelnjaku gosp. barona Warsberga dne 10. t. m. od pol 9.—12. ure.

Št. Ilj nad Velenjem. Dne 11. t. mes. od pol 9.—12. ure se vrši čebelarški shod pri gosp. J. Krajncu. Čebelarji, sedaj se Vam prvokrat nudi prilika, da slišite izborni predavanje g. Jurančiča tudi v vaši občini. Pridite in poslušajte!

Šoštanj. V nedeljo 12. in v ponedeljek 13. t. m. predaval bode gosp. Jurančič od pol 9.—12. ure in od 2.—5. ure popoldne o čebelarstvu. Kazal bode, kako mora začetnik pa tudi kako mora izurjen čebelar ravnati, da bode napredoval ter imel od čebelarstva kar mogoče največ dobička. Na obilno vdeležbo vabi odbor šaleške podružnice slov. čeb. društva.

Velenje. Neizprosna smrt nam je iztrgala moža v najlepši moški dobi v starosti 45 let. G. Ulrika Lagerja, trgovca in veleposestnika v Velenju, ni več med živimi. — Mož mirnega in kremenitega značaja izdihnil je dne 3. maja t. l. na svoji rojstni zemlji v Prevaljah na Koroškem svojo blago dušo, zapustivši ženo in 5 malih otrok, katerih najstarejši je 18 let in najmlajši 10 let star.

Rajniki je bil v družbi med prijatelji in znanci veseljak, vedel in znal si je med njimi pridobiti ljubezen, zaraditega si je pa tudi pridobil ne samo v Šaleški dolini, ampak daleč na okoli z mirnim in jeklenim značajem spoštovanje. Naj počiva mirno!

Nova imenovanja pri sodiščih, ki so se nedavno izvršila, zopet jasno kažejo najočitnejši namen graškega nadsodišča in s tem zvezane vlade, namen, zasesti vsa mesta z Nemci, nezmožnimi slovensčine. Na Spodnjem Štajerskem smatra vlada vse kraje razun Gornjegograda in Kozjega za nemško posest in v tem smislu tudi postopa pri imenovanjih. — Toda, gospodje, volitve dne 14. majnika in pa poznejši nastop našega slovenskega ljudstva Vam bo pokazal, da se prokleto motite, če mislite, da bo to ljudstvo vaše nasilstvo še dalje mirno prenašalo. Dvignil se bo vihar nad Vašimi glavami, ki Vam bo odpihal vaše napudrane lasulje ponemčujočih namenov in Vas pokazal svetu v vsej brezumni nagoti kot krivične tlačitelje narodovih pravic. Pod novim parlamentom bomo govorili drugače, gospodje!

Na izvanrednem občnem zboru akad. tehn. društva „Triglav“ zbrani akademiki obsojajo z ogorčenjem nastop tistih bivših članov, ki so v sedanjem volilnem boju zatajivši svoja in društvena načela iz ktereakoli vzroka vstopili v klerikalni tabor, posebno pa obžalujejo, da sta se dva bivša društvena predsednika postavila na nazadnjaško klerikalno stališče. Vsled tega tudi akad. tehn. društvo „Triglav“ odločno odklanja te gospode kot svoje starejšine.

Volilni boj.

Mestna skupina Celje-Ormož.

g. Ivan Rebek,
ključavničarski mojster v Celju.

c Vuzenica. Dober korak naprej do zmage je napravil kandidat mestne skupine gosp. Ivan Rebek s svojim volilnim shodom v naši občini. Navzočih je bilo do 200 ljudi, med njimi tudi nekaj nasprotnikov. Vsestranski program, ki ga je razvijal gosp. kandidat v splošno zadovoljnost slovenskih volilcev, je našel tudi pri nasprotnikih priznanje. Samo en razgraječ, znani Urban, se je zopet blamiral in pri velikanskem smehu zavednih kmetov zapustil dvorano. Srečno pot, gosp. učeni dohtar! Več govornikov je navduševalo navzoče, da gotovo do zadnjega moža pridejo dne 14. maja na volilno. Zaveden kmet g. Brešnik, p. d. Žvikart, je pogruntal pravo, ko je omenil, da sploh v Vuzenici pravih Nemcev ni, torej zakaj naj bi volili Marckhla. Res je. Živijo slovenska Vuzenica!

c Slovenji gradec. Volilni shod slovenskega kandidata Rebeka minolo nedeljo se je vršil pod predsedstvom g. Jak. Vrečka ob lepi udeležbi do 40 ljudi. Govor in kandidatura g. Rebeka sta bila z navdušenjem sprejeta.

c Studenci pri Mariboru. Ivan Leopold Schmuckenschlag je odredil, da bodo volilci osebno si hodit po legitimacije: glasovnice v občinski urad. Z izročitvijo obojega dobi volilec, ki se županu zdi zanesljiv, priložen mali listek z imenom Marckhla. Da so ti listi na ejeni z župa-

novo vednostjo, sledi iz tega, ker so pisani z istim črnilom, s kakoršnim so glasovnice in legitimacije od župana podpisane. Proti takemu postopanju moramo najostreje nastopiti in bomo storili vse potrebno, da se bodo bavile z njim pristojne oblasti. Župani ne bodo izrabljali svoje službe za agitacijo proti Slovincem. Če pa Schmuckenschlag misli, da je za Marckhla s tem pridobil kaj glasov, se tudi moti.

a) Celje-Vransko.

Narodni kmečki kandidat:

Franc Roblek,
kmetovalec v Žalcu;

cv Povalejeva himna. Ko je dr. Povalej iz šmartinskega farovža prihajal na shod, sprejeli so ga kmetje s sledečo himno:

Regiment po cesti gre,
Pa Povalej spredaj je,
Pa Povalej se izmed vseh spozna,
Ker on najbolj črno sukno ima.

Ko pa jo je s svojimi maloštevilnimi verniki moral odkuriti, spremili so ga zopet navdušeni glasovi:

Pa Povalej se izmed vseh spozna
Ker najbolj bežati zna.

cv Zabavna dogodbica je krožila na šmartinskem shodu. Ko je v soboto občinski sluga šel mimo Poharčeve krčme, kjer se je drugi dan imel vršiti Povalejev shod, in videl, da se pod kozolcem delajo neke naprave, je vprašal krčmarico, kaj to delajo. Ona si pa ni upala povedati resnice in se je odrezala: E nič, štala bo za eno prase!

cv Laž je, da bi pridobil dr. Povalej tla v Savinski dolini, pač je resnica, da so se jeli duhovniki v zadnjem tednu pehati za financarja, ki se je šele letos spomnil, da mora kristjan splovnati tudi cerkvene zapovedi glede spovedi in nedelje. Uspeh mnogih potov pa je prav neznamen. „Če me bojo „gospod“ silili za financarja, pa rajši na dan volitve doma ostanem“, pravijo bolj plahi, značajni pa se drže kakor skala Robleka, ki mora zmagati!

cv G. dr. Povaleju! Ker se ne maram in ne morem razburjati, ker se Vaša surovost itak gnjusl vsakemu človeku, odgovarjam Vam na napad v Slov. Gosp. prvič in zadnjič to-le: Hudobija se sama obsoja, Vaš sodni dan bo 14. maja. Pošteni ljudje me poznajo, to mi je dovolj. Če pa je kak klerikalec ali kdo drug tako slep, da Vam sploh še kaj verjame ali o meni slabo sodi, jaz ne zgubim ničesar, molite pa zanj, da mu Bog pamet razsvetli (škoda, da niso Binkošti pred 14. majem!), ker na svetu mu pomoči ni! O priliki, če se snideva, pa bova že še govorila natančneje!

Vaš sila nehvaležni

Cestni Anzek.

cv Petrovški župan Koren je razpošiljal iz polnjene glasovnice. Imamo za to priče. Omenjamo to dejstvo, da svet vidi vse sleparstvo nasprotnikov. Župan Koren se bo zaraditega itak drugje zagovarjal.

cv Shod v Petovčah v nedeljo dopoldne se je obnesel za kandidata Robleka izvrstno. 150 navzočih volilcev se je z navdušenjem izreklo za njega. Nasprotniki so trgali lepake za shod; župan Koren ni pustil shoda preklicati. Tukaj vlada veliko navdušenje za Robleka; nasprotniki vzlic vsem prilikam in hudi umazani agitaciji ne bodo dosegli mnogo.

cv Volilni shod priredi v četrtek dne 9. t. m. ob 8. uri zjutraj pri Šribarju v Sv. Petru v Sav. dol. kmečki kandidat Franc Roblek. Volilci, na shod!

cv Tudi spodnji Šentjur je govoril za Robleka. Z največjo napetostjo se je pričakovalo dogodkov v Šentjurju ob juž. žel. preteklo nedeljo. Šentjur je rojstni kraj dr. Povaleja, ki ima tu mnogo znancev in sorodnikov. Tu sta na delu tudi najzagrizenejša nasprotnika narodne stranke župnik Mikuš in kaplan Žgank. Pa vendar je narodna stranka tudi tukaj dosegla popoln uspeh. Bilo je navzočih nad 600 zborovalcev, ki so z veliko večino sprejeli Robleka kot poslanskega kandidata. Žgankovi privrženci in Povalejevo sorodstvo, na čelu istih kandidatov brat, so z vso silo hoteli shod preprečiti, toda spretnemu nastopu Praunseisa ml. in drugih se je posrečilo vzdržati red. Seveda se je shod vršil tudi v senci bajonetov orožnikov, kakor sploh večina shodov zadnje nedelje. Zborovanje je otvoril župan Urleb, pred-

sedoval je prav spretno veleposestnik Podgoršek. Roblek je govoril z izvrstnim uspehom in je dvakrat nastopil. Mnogi kmetje so postali iz Savlov Pavli, ko so kmečkega kandidata slišali in vsi od duhovnikov vzbujeni dvomi so izginili. Govoril je prav dobro kmet Blaž Jesensk iz Dramelj in kmet Ločičnik iz Trnovelj, nadalje župan iz Šentjurja ob Taboru Valentin Južna, ki je bil burno pozdravljen. Govorila sta še dr. Kukovec in dr. Gosek iz Celja in tudi kmet Koželj je dobil v imenu kmečke zveze besedo. Spodnji Šentjur, ki je bil Robleku doslej najbolj nasproten, je torej odločno povoril za Robleka in s tem je Robleka izvolitev zagotovljena. Šentjurčani, delajte, da bode položaj tudi 14. maja tako ugoden!

cv Solze, solze! Dr. Povalej se v Gospodarju joče. „Verne savinske kmete“ sviri pred narodno stranko! Bože mili! Tiste kmete, kateri so trdega verskega prepričanja, — sviri dr. Povalej, ki še lani „Gospodarju“ ni bil zadosti veren. Povalej, jokali se bodete še res zaradi svojih oslarij, — po 14. maju, ko bodete začeli trezno razmišljati, kam pripelje človeka častihlepje!

cv Povalej in — politika. Neko sirotče piše v zadnjem Gospodarju iz Št. Petra, da se Povalej že dolgo let peča s politikom. Prijatelji! Ta je pa debela! Človek, za katerega do lani sploh nismo vedeli, da kje živi, človek, ki se niti v slovenski družbi ni skoro nikdar pokazal, ta človek se bavi — že dolga leta s politikom. Ali znajo farbati!

cv Kaplan Kovačič se v zadnjem Gospodarju prav lepo zahvaljuje dobrnskem kaplanu Šrajnerju, da je pripeljal svoje razgrajace s seboj. Kako ginljivo! Poleg tega pa ta mož laže, da so njihovi pristaši ostali mirni. Kratko pamet ima ta človek, ali pa slabo sliši. Mar se ne spominja, da je vsled vpitja njegovih naraslo razburjenje tako, da so morali Povalejevci oditi. In še laže, da so imeli večino.

cv Dr. Korošec v petek ne ve več, kaj je v torek zapisal. Nedavno je v eni številki na nesramen način napadel neko učiteljico, češ, da agitira za Robleka, in ker smo mi to njegovo ova-duštvo pribili, pravi v zadnji številki, da „lažemo“. Doktor Korošec je že izgubil pamet.

cv Pogumno naprej! Iz Slov. Gosp. je jasno razvidno, da so dr. Povalej in njegovi banditje izgubili že ves up za Povaleja. Zato pozivlje v zadnji številki ves obupan svoje zvezarje, naj ne izgube poguma in naj gredo na delo, delo, delo! Toda če Slov. Gosp. še desetkrat napiše „delo“, to delo breznačajnežev in sramotilcev kmečkega kandidata in kmečkega stanu Povaleja ne bo rešilo. Narodnjaki, odbijte vsak naskok, ki se bo izvršil zadnje dni. Vsi od prvega do zadnjega na noge; naša večina mora biti veličastna!

cv Večnemu kandidatu dr. Povaleju. Ker se svojega hudobnega napada name v Slov. Gosp. ne sramujete, pač pa se še bahate okrog, češ, zdaj sem mu jo zasolil — Cestnemu Anzeku“, — povem Vam javno: Z vso hudobnostjo in podlostjo, ki ste je zmožni, Vi ne morete poštenemu človeku prav nič škodovati. Da ste mi delali krivico, o tem molčim, videč, da je ni več grdo-hudobno-klerikalne lastnosti, s katero bi Vi svoje časti še ne bili pomazali. Da sem imel govorec o Vas in proti Vaši kandidaturi (proti Vaši osebi nisem govoril, le proti kandidatu!) popolnoma prav, sem zdaj tembolj prepričan, z menoj vred pa tudi vsi pošteni in s svojo glavo misleči, zavedni slovenski volilci-kmetje in drugi, ki Vam vsi, če ne prej, vsaj na Vaš sodni dan 14. maja z gnjusom obrnejo hrbet, česar bom jaz in vsak pošten prijatelj kmetov srčno vesel. Iz blata, v ktere ga ste zagazili, Vas ne reši nihče več, preveč ste že „povalani“; slovenskemu kmetu tudi ne morete škodovati več, ker ste si s svojo neznačajnostjo sami vrat zadrgnili, in če v tem svojem blatu „poginete“, kakor prav krščansko meni želite, jaz nisem kriv, pač pa vesel — in Vas škoda ne bo! Le lajajte, lažite, obrekujte, hudobno, kakor ste se navadili, pomnite le: Vaši zlobni načrti so zaman, uničujejo le Vas, ker glas ne seže do nebes!

To kot zadnji odgovor

„Cestni Anzek“.

cv Povalej v škripcih. Ta sirotček je sedel v nedeljo dne 5. t. m. popoldne v neki celjski gostilni ter poslušal razgovor dveh kmetov. Eden izmed njih pravi, da bi „potegnili“ Povaleja: „ja pa grem v Šmartno na shod, Povaleja poslušat.“ V hipu poskoči razveseljeni kandidat, prihiti k

Naprednjaki, dne 14. maja vsi na volišče!

temu kmetu, ga prosi za spremstvo in se mu sladka. Kmet pa ga hladnokrvno zavrne, da ima bolj pametne stvari opraviti, nego njega poslušati.

cv **Dr. Povalej v lisičji luknji.** Znano je že, da finančar Povalej rad zahaja tja, kamor se zbira mnogo ljudstva. Poleg cerkvenih shodov so mu tudi sejmi kaj pripravi, da mešetari za svojo izvolitev. Tako je sedel na Florjanovo, ko je bil v Št. Jurju sejem, v Župančevi gostilni na Selah v družbi volilcev, ki so bili, kakor se je sklepalo, za njega. V gostilno pride tudi mož, ki je po svojem lastnem premišljevanju prišel do spoznanja, da se mora pač vsak misleči volilec odločiti za Robleka, katerega so si kmetje sami izbrali. Vse se v drug kot k prazni mizi. Ko posluša nekaj časa volilne pogovore, oglasi se tudi sam, in njegova beseda je bila tako prepričevalna, da so mož za možem vstajali od Povalejeve mize in prisedali k mizi onega kmeta. To je bil za dr. Povaleja pač hud udarec. Videl je, kako ga zapuščajo volilci in bridko vzdihnil: „Cez deset dni se pa skrijem v lisičjo luknjo.“ — Iz teh besed uvidite kmetje, da dr. Povalej ne upa več na izvolitev. Oddajte torej svoj glas Robleku, ki ima več zaupanja pri volilcih! — Dr. Povaleju pa svetujemo, naj si izbere rajši jazbečovo luknjo, ker je večja kot lisičja.

Eden, ki je bil tudi v gostilni.

cv **Kandidat g. Roblek in nasprotniki.** Zadnja številka umazanega „Sl. Gosp.“ prinaša celo grozno napadov na našega prosto od kmetov si zbranega, obče priljubljenega kandidata gosp. Fr. Robleka. Ne zdi se nam sicer vredno odgovarjati na lažnjive napade tega duhovniškega lista, saj sem prepričan, da ti dopisniki sami sebi ne verujejo. Vedoma trde laž. Pribijem naj le, da so tudi nasprotniki že večkrat javno morali pripoznati zmožnosti našega kandidata. Omenim naj le sestanek, ki se je vršil 25. m. m. v Grižah v gostilni g. Guzeja. Ko smo se vračali od procesije k Lurški cerkvi, smo se sešli. Prosili smo gosp. Robleka, da pojasni nasprotne dvome o njegovi osebi. Podlo se je lagalo pri nas o g. Robleku, hoteli smo jasnosti. In na jasno smo si prišli vsi, tudi g. župnik, ki je bil s svojim g. kaplanom navzoč, je moral pripoznati: da je gosp. Roblek pravi zastopnik ljudstva, osobito radi tega, ker ne dvomi nikakor o njegovem krščanskem prepričanju. Nato je g. župnik izjavil: če gosp. Roblek izjavi, da pristopi h kmečki zvezi in na njen program kandidira, bo on takoj brzojavil kmečki zvezi in slovesno je dostavil: potem ga bomo volili vsi.

G. Roblek pa, katerega je postavila kandidatom kmečka volja, je izjavil:

Poroštva za pravo zastopstvo ljudstva ni iskati v obljubah, ampak v značaju; vesten in značajan mož ne obljublja, ampak **spolnjuje** to, kar mu nareka njegova vest. Če meni po mojem dosedajnem življenju in delu ne morete zaupati, tudi mojim obljubam verjeli ne boste.“

Slehern volilec je imel priliko in pravico prisostvovati in govoriti na shodu v Žalcu dne 17. marca. Če zahtevate sedaj od mene priseg in podpisov, ne zaupate mojemu krščanskemu prepričanju in mojemu značaju; povem Vam odločno, da za take izjave me ne dobite. Delati hočem nevezan po moji vesti in mojem prepričanju v korist kmečkega stanu in mojega milega naroda. Moje prepričanje pa poznate vsi.

Na vsa večkratna vprašanja g. župnika je odgovarjal g. Roblek v občo zadovoljnost. Nobeden in tudi g. župnik ni mogel kandidatovim besedam ničesar oporekati. Vsi smo se z njim strinjali. Zadovoljni smo se razšli in sklenili, da 14. maja oddamo svoje glase vsi za gosp. **Franca Robleka.**

Kmet, ki je bil navzoč.

cv **Petrovški župan in cerkveni ključar Anton Koren** agitira strastno za finančarja Povaleja in dostavlja deloma lastnoročno volilne liste volilcem, da ima na ta način priliko ponuditi petrovškemu kmetom in delavcem svojega finančarja. Ali misli cerkveni ključar Koren, da mu bode finančar morebiti vrnil tisti denar, katerega je neki tat opetovano odnesel iz cerkvene pušice petrovške romarske cerkve? Če ne bo Anton Koren, kateri sedi zadnjikrat na županskem stolcu, takoj nehal s svojo agitacijo, bomo primorani brez-

obzirno spregovoriti nekaj resnih besed o tistih 400 gld., katere je svoječasno neki tat odnesel iz miznice občinske pisarne in katerih g. župan do danes še ni vrnil občinski blagajni. Če ne bode miru, bomo primorani govoriti tudi o drugih rečeh; pustite nas torej pri miru, Vi Anton Koren z Vašim finančarjem!

cv **Iz Št. Pavla v Sav. dol.** G. dr. Povalej — ali vas ni sram, da ste nas Št.-Pavlane tožili? G. drž. pravdoika ste nalagali, da smo vam zadržali otvoriti vaše zborovanje, ki ste ga napovedali v nedeljo 14. aprila. Na vašo obtožbo smo vam pripravljeno pripeljati več sto prič, ki vam — če treba — celo s prisego dokažejo, da so vas gospodje in kmetje prigovarjali otvoriti na prostem svoje napovedano zborovanje, ter vam celo jamčili, da se vam nič hudega ne zgodi, — a vi se ga niste upali otvoriti; zdaj pa nas dolžite in tožite, da smo vam mi to s silo zabranili! To je nesramna laž, nedostojna vsakega olikanega človeka, tembolj pa še gospoda, ki bi bil rad celo naš poslanec. Na tak način se pač ne boste oprali sramotnega poraza v Št. Pavlu, temveč še povečali svojo blamažo.

Veste, kaj pri nas kmetje govorijo? Finančarjev še v pekel nočejo, ker se hudobci boje, da jim vse kotle zapečatijo in bi potem ne imeli v čem pogubljenih duš kuhati, — in mi bi ga naj imeli za poslanca? Nikdar in nikoli ne! Stroške za vašo obtožbo vam povrnemo dne 14. majnika, ko bomo vsi Št.-Pavlane volili enoglasno gosp. Robleka!

Toženi Št.-Pavlane.

cv **Iz Polzele.** Krotki so postali ti naši samodržci in ne strašijo več s hudičem in peklom. Minolo sredo ob pol 7. uri v jutro poklical je naš Jože svojo najzvestejšo gardo (kakih 10 manj vplivnih mož) v župnišče na razgovor. (Javni shod sklicati ni imel poguma.) Priporočal jim je: volite Povaleja, ker bi bila drugače vera v nevarnosti; sicer jim je pa tudi rekel, naj volijo, kogar hočejo. Tako mine posvetna slava...

„Štajerček“ kandidira za okraj Celje-Vranksko znanega „strokovnjaka“ v gospodarstvu Jos. Vodopitza, posestnika in oskrbnika graščine Schönegg v Polzeli ter ga priporoča redkim svojim kalinom: „G. Vodopitz ni potratil svoj čas s nepotrebno politiko. Ali mož na svojem mestu je, gospodarsko izobražen, izborni poznavatelj kmet-skih in delavskih teženj.“ Polzelani seveda občudujemo tega „znanega“ strokovnjaka v gospodarstvu, ki ajdo neomlačeno živini nasteljati da, otavo posušeno in v plasteh pa pusti, da jo sneg pokriva. Strehe na „Sarlotnikovem“ in na „Posedelom“ so raztrgane, da je majar „Begl“ pri deževju v nevarnosti, da ga voda iz hiše ne odnese, mruva pa je v kopicah poleg raztrganega kozolca postavljena, ker bi se pod kozolcem premočila. — Vidi se pač, da g. Vodopitz ni potratil svoj čas z nepotrebno politiko, pa tudi ne s strokovnim oskrbovanjem grajščinskega posestva, pač pa je potratil svoj čas z nepotrebno širjenjem „Štajerca“ med Polzelani in nepotrebno agitacijo pri občinskih volitvah — pa brez uspeha. Če je tak strokovnjak v gospodarstvu, zakaj ne oskrbuje svojega gospodarstva, ampak je v službi tam, kjer so nakopičeni milijoni? Najzagrizenejšemu nemškutarju mora ta kandidatura oči odpreti!

Več polzelskih volilcev.

cv **Sv. Jurij ob juž. žel.** Nepopisno navdušenje vlada med mladeniči Šentjurčani za nar. stranko in kandidata Robleka. Vse se giblje in navdušuje za njegovo kandidaturo. Svet še ni videl med mladino tako sijajnih nastopov. Kamor pogledaš ob nedeljah, vidiš gručo fantov, ki se potegujejo za dobro stvar. Nasprotniki to s strahom opazujejo in trkajo na svoja prsa, misleč na dan 14. maja, ko bodo žalostno propadli. Mladeniči-tovariši, nobeno obrekovanje vas ne sme motiti od strane zvezarjev; pokažimo, da se po naših žilah pretaka prava slovenska kri za svobodo in napredek kmečkega ljudstva. Na dan volitve bomo pokazali naše mladeniške moči in tudi pozneje kot vrli neodvisni značajni kmetovalci. Na dan volitve bode naš glas odmeval, da se bo zemlja tresla od samih klicev: Bog živi kandidata Franca Robleka!

Sledi 25 podpisov mladenčev-volilcev.

cv **Iz Kalobja.** Tudi mi kalobški kmetje začeli smo se zavedati svojih pravic. Tudi mi smo začeli misliti na probujo samozavesti, da se vzdignemo izpod dosedajnega tlačanstva. Vsak stan

zahteva svoje svete pravice. Ali bomo mi zaostali morda za njimi? Nikakor ne. Vprašam vas, dragi sosedje, kdo je kriv, da se nam kmetom vedno slabše godi? Naše zastopstvo v državnem zboru, katero smo volili hočeš-nečeš na komando par višjih gospodov.

Tudi sedaj je prišel čas, ko gre pšenica v klasje tistim, ki nas le ta čas poznajo, kadar se gre za njihov dobiček in posvetno čast. Tudi sedaj je prišel k nam nek tak visok gospod, dr. Povalej, finančni komisar, od katerega še nismo prej nikoli nič dobrega slišali. Prišel je k nam nas kmete farbat. Najbolj je mislil, da se nam bo prikupil s tem, da nam je tobak obetal. Na njegove farbarije mi Kalobčani ne damo ničesar, mi mu ne verujemo. Samo eden glas doni po celih Kalobjih: volili bomo vsi na 14. majnika kmeta Franca Robleka, on bode naš kmečki poslanec!

Roblek je kmet globokega verskega prepričanja in nosi kmečke žulje kakor mi. Gospode finančarje pa že poznamo, da še niso za nas kmete nič koristnega storili. Gospod dr. Povalonček je že v svoji mladosti starše in druge za nos vodil. Mi Kalobčani nismo šleve in se ne damo nič komandirati. Za poslanca bomo volili moža, ki smo si ga sami kmetje izbrali. Dr. Povalončka so pa izbrali gospodje s cilindri na glavi in kdor je pri isti priliki črknul le eno besedo proti, vrgli so ga ven, kakor psa. Ali je to bila ljudska volja? Kakor eden mož pojdemo vsi na 14. maja na volišče in oddamo vsak svoj glas za našega kmečkega kandidata Franca Robleka, ki bode resnično deloval za naše kmečke koristi. Dr. Povalej pa naj gre rakom žvižgat. Živel naš kandidat Franc Roblek!

Kalobčan volilec.

cv **Iz Savinske doline.** (Jajčnice raznašalke Povalejevih listkov.) Po Savinski dolini raznašajo sedaj listke, ki vsiljujejo kandidaturo dr. Povaleja. Ker je Slov. Gosp. vsled lažnjivega hujskanja zoper Robleka že ob ves kredit prišel, pa ti listki pogrete laži o Robleku trosijo. Tako je tudi jajčnica Dora prinesla cel kup takih listkov v Gotovlje, ktere so ji cale Zlani Baliževa in Ošterica v Vrbjih s prošnjo, do naj pri vsaki hiši pusti za spomin tak listek, kakor n. pr. kapucin, kadar za reveže pobira, da bojo vsi ljudje zvedli, kaka „fest“ kandidat je dr. Povalej in kaka nesreča nas čaka z Roblekom. Pa že v prvi hiši pri Gotovljah so si rajši „kofe“ skuhal pri celi bali teh listkov, kakor da bi se se kje drugje jajčnica nazobala graje. Ljudje pa zdaj ne bodo mogli zvedeti, kako „fleten“ je dr. Povalej; zato bi bilo svetovati Gospodarjevi tiskarni, katera je spodaj podpisana, da naj vsaj dr. Povalejeve fotografije pošlje, na katerih bi se videlo, kako se dr. Povalej na shodih na svoja verna prsa trka; to bo gotovo ganilo vsakega volilca, ki bo takega spokornika „namalanega“ videl. Potem Povalej gotovo „zmaga“.

cv **Iz Savinske doline.** Jeza jih tare, ker so sprevideli, da njihov kandidat dr. Povalej ostane na cedilu. V zgornji Savinski dolini je neki župnik, hud politik, pri oddaji spovednih listkov vprašal nekega doletnega fanta: „Janez, katerega bodeš ti volil?“ Fant mu reče: „Kmeta, katerega bodo drugi volili.“ Nato župnik: „Kmeta? Več kmetov, več oslov.“ — Ljubi kmetje, zdaj presodite, kdo je največji osel. Mislim, da oni, ki za Povaleja glasujejo!

cv **Duhovnik — mutasti pes.** Kako daleč seže strast nekaterih duhovnikov — zrcali se v zgornji primeri. Razgret gospod izustil je raz prižnice te besede. Bil je to župnik Rančigaj v Št. Petru v Savinski dolini. Rekel je namreč približno: duhovnik, ki sedaj miruje in ne dela za ugodno rešitev državnoborskih volitev, podoben je mutastemu psu. Dosedaj bil je mož še precej priljubljen v naši fari, ko pa je začel fanatično v volitev segati, zgraža se vse nad njim. Okrog 80 mož in zavednih mladeničev zapustilo je med pridigo cerkev. — Gospod župnik, razumete to? Kaj menite, kdo bode kriv — če tudi pri nas vera pešati začne?

cv **Reumatizem najboljšo ozdravi — Povalejev shod.** Kaplan v Št. Pavlu pri Preboldu Vodšek boleha na reumatizmu. Več tednov je ležal, ni mogel veronauka v šoli poučevati, ne ob delavnikih maševati. Ob nedeljah maševal je z velikim trdom, mnogokrat še stopnice pri altarju ni mogel prestopiti. Prišel pa je veseli Povalejev shod in mož je bil zdrav. Pripeljal je svojega prijatelja v zborovalnico v prvo nadstropje po

Slovenske žene, navdušujte svoje može v boju za napredek!

stopnicah brez težave, ter jo je, ko so mu zavedni kmetje njegovo hinavsko bolezen očitali, zopet po stopnicah navzdol in čez sosedovo dvorišče lahkinih in urnih krač v svoje zavetišče odkuril. Gospod Povalej, take uspehe bi kazalo patentovati!

Št. Peter v Sav. dol. Celi klerikalni aparat je na delu — kaj pa tudi ne, volitve so že predurmi. Viško Ušen iz Gušovelj, ki je volilni oklic neodvisnih kmetov sopodpisal, se je prerodil. Kar ne more v domači občini za Povaleja storiti, poskuša v sosednih. Župnik grmi raz leco, da se sprašujemo, se-li to spodobi v Božjem hramu. Kuharica razlaga pobožnim ženkam, da se pri sedanjih volitvah ne gre več za narodnost, nego za vero, in farovška dekla trga letake za Robleka raz hiš. Hlapec pa prevaža Povaleja.

Ubogi farovž, koliko ima sedaj dela.

cv Št. Peter v Sav. dol., 5. maja. Danes so nas gospod župnik pač enkrat dobro poučili. Voliti nam svetujejo moža, ki je krščanski in veren, ker če volimo slabega poslanca, pride na vrsto divji zakon. Za divji zakon pa nismo pri nas — to pa ne, — saj smo z veseljem hiteli podpisovati protestno polo radi razporoke, le 15 oseb je ni podpisalo. — Kam pa tudi pridemo, če se lahko ljudje samo na 14 dni poroče, kakor so nam danes gospod župnik povedali. Ne, to ne gre, — gospod Povalej, mi nismo za divji zakon, — in bodemo g. župnika ubogali, ter volili za krščanski zakon nam z lepim vzgledom znanega moža, Robleka. Vam pa, gospod Povalej, prepustimo tistih 15 glasov in oseb, ki so bile za razporoko, da niste čisto zastonj pet po naši fari brusili.

cv „Povalejev shod“ v Šmartnu v Rožni dolini. „Kaj takega pa še nisem doživel“, so si pravili po shodu kmetje. Predzadnjo nedeljo se je Povalejevem tu hudo godilo, zadnjo pa še hujše! Ob treh popoldne je bil naznanjen Povalejev shod v Poharčevi gostilni. Prostorno dvorišče je bilo že natlačeno polno, oder okrašen kakor za primicijo, ura je že odbila tri, toda dr. Povalej še zmirom ni prišel iz farovža. Kaplan Kovačič mu je namreč šel povedat, da je nasprotnikov vse črno, med tem ko je kaplan Schreiner prignal iz Dobrne te kakih 10 Povalejevcev. Končno jo primaha dr. Povalej. Komaj je prišel v našo sredo, nastal je grozovit vrišč, domačini so pokazali, da ga ne marajo poslušati. Ko je parkrat skušal govoriti in videl, da je vse zastonj, šel je z odra. Na to so vreli izpod kozolca na dvorišče, toda tudi odtod se je morala peščica Povalejevcev, na čelu jim kaplana Kovačič in Schreiner, umikati vedno dalje na cesto, kjer so se vršili burni prizori. Ljudstvo je bilo zelo razburjeno, vendar navzoča žandarja nista imela povoda posredovati. Kaplana sta morala čuti iz kmetjskih ust marsikatero bridko.

Na to se je pričelo zborovanje naših. Ves prostor je bil poln. Za predsednika je bil izvoljen kmet Trobiš, podpredsednik Brežnik, zapisnikar Otrobar. Prvi je govoril dr. Janko Serbec, ki je pojasnjeval razloček med dozdašnjim in sedajnim načinom volitev. Na to je govoril g. Pikel iz Žalca o kmečki zvezi in njenem kandidatu Povaleju. Nastopil je g. Nareks, ki je navdušeno govoril za Robleka. „Še danes bi ne bilo farne cerkve v Žalcu, da bi Roblek ne bil pomagal“. Res je! kličejo navzoči. In kako piše zdaj Gospodar o njem! Človek se sramuje kaj takega brati. (Pfuj klici!) Vsi poznamo Roblekovo vzorno rodbinsko življenje in tak bo za razporoko?! Tudi šola smrdi tem gospodom. Koliko več smo se mi učili kakor naši očetje, pa se še nam slabo godi, kako bi se le bilo našim otrokom, če jim skrajšamo šolo! Kako si bo upal dr. Povalej zahtevati kaj od finančnega ministra, ko je pa od njega odvisen kakor priklenjen. Kmet Jelen je povedal, kako je sam brat Povalejev odsvetoval tega kandidata. Vsacega naj bo sram, je pravil, kdor ga bo volil. Po maturi je hodil po farovžih, z denarjem pa ni šel v bogoslovje, temveč v babjeslovje. (Velikanski smeh!) Dr. Povalej nam je vse obetal, še zveličal bi nas, tega pa, kar bi nam res bilo koristno, ni povedal. Dvema gospodoma ne more služiti. On je uradnik. — Končno je pozival vse, naj tudi ne, pozabijo na agitacijo. Kdor pravi: Brez mene že lahko opravijo!, tistemu se naj še slabše godi kakor sedaj! Kmet Golovšek je lepo osvetlil Koroščevo „kmetško“ zvezo. Če bi prišel k tem gospodom žid ali pa cigan, in bi jim obljubil, da bo za nje delal, takoj bi ga postavili za kandidata.

Zadnji je govoril kmet Jošt iz Gotovelj. Kakor v zasmeh je kmetška (!) zveza proti kmetu postavila financarja! (Medklici: financar je še slabši ko žandar!) Govoril je nadalje o potrebi šol, o samoizobrazbi potom resnicoljubnih časnikov, o važnosti hmeljarstva itd. Predsednik da na glasovanje Roblekovo kandidaturo in so se vzdignile vse roke! Nato se zahvali za lepo udeležbo in zaključi krasno uspeli shod.

cv Dramlje. Zadnji Slov. Gospodar se je zopet obregnil ob naše kmete, ki niso za financarja in doktorja Povaleja. Vemo pa, da ima dotično dopisunče tudi pevsko žilo — ali jo je vsaj imelo — in ima torej veliko domišljijo, ki mu je pomagala poroditi tiste neumnosti v dr. Koroščev list. V svoji farizejski pobožnosti pravi, da smo na dan Povalejevega shoda pili na račun narodovcev. Seveda smo pili na svoj račun. Ali bi se pa naj bili obrnili na trojico zvezarjev, da bi nam ti plačali? Da bi bili pa s pridruženjem zaključili shod, je grda laž. Svojo omiko lahko obdržite za se, samo hlinite se nekoliko manj! Pobožni farizej, ali bolje farizejka, vidi v tem, da se zanimamo za volitve, vse zlo za našo občino, žalibog moramo reči, da nam v Dramljah res ne cvetijo rožice. Temu so pa kriva velika plačila, ki se nam nalagajo na rame. Samo pomislite: v teku par let smo morali postaviti novo župnišče in gospodarsko poslopje, pri farni cerkvi so narasli stroški, da je groza. dasiravno smo brezplačno toliko storili; zidati smo morali novo šolo, na kateri še imamo dosti dolga. In ko nas je „osrečil“ nov župnik, je že zopet treba celih 2000 kron za cerkev. Kako naj to zmoremo, ki nas vedno ubijajo ujime, da niti davkov ne moremo plačevati. Saj še toliko kmetov ni plačalo starega davka, ko bi bilo treba že plačevati novega.

Tistemu, ki bogati od naših žuljev, je pač lahko govoriti pa tudi godrnjati, češ, to ni prav, pa to ni prav, a plačevati moramo pa le mi kmetje. Če bi bil naš g. župnik res tako vnet za blagor svojih župljanov, kakor trdijo to tisti, ki imajo pri tem svoj dobiček, bi uvidel naš reven položaj in nam ne nalagal tako težkega bremena, ampak popravil pri cerkvah le to, kar je najbolj nujno. Tu bodete zopet rekli, saj se n kogar ne sili, da bi moral dati. Naravnost seveda se nobena ne sili, ker se ga ne more, a vsak se boji hudobnih jezikov par faranov, ki bi ga obirali v slučaju, da ne bi ničesar dal. Če moremo, gotovo radi damo, a zakaj bi se zvrčalo vse na naše rame; naj pomagajo tudi tisti, ki pridejo za nami. Vaš dobri svet glede popisovanja glasovnic pa hranite za se, ki ga bolj potrebujete. Ne le, da se dela na pošti na vse kriplje za financarja Povaleja, našuntalo se je celo ljudi, ki strašijo volilce, da bo vsak pogubljen, ki voli Robleka. Taka grda sredstva stran, farizeji, poslušajte ta dober nasvet, da ne bodete šli pihat kaše!

Še eno besedo vam, kmetje volilci! Ne verujte sladkim besedam tistih par ljudi, ki vam vsiljujejo dr. Povaleja. Da bi vas ložje premotili, lažejo vam, da je vera in sv. zakon in Bog ve kaj vse v nevarnosti, če ne volite Povaleja. Vse to je grda laž. Premišljajte sami trezno o naših kandidatih in prišli bodete do prepričanja, da bo vzorni in pošten kmet Roblek boljše zastopal sotrpina kmeta kakor pa financar in doktor Povalej. Na dan volitev pridite torej vsi na volišče in oddajte glas možu iz vaše vrste Francu Robleku v Žalcu.

b) Brežice-Sevnica-Laško.

Narodni kmečki kandidat:

Ferdinand Roš,

kmetovalec v Hastniku in župan trboveljski;

b Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. V nedeljo se je vršil pri nas volilni shod dr. Benkoviča; prišlo je 130 volilcev, od teh dobra polovica narodnjakov in nekaj socijaldemokratov. Ker niso vsi imeli prostora v sobi in jih je bilo precej zunaj, so odprli okna; ko pa je Benkovič zapazil, da mu oni od zunaj nasprotujejo, je dal okna zapreti. Med drugimi neumnostmi, ki jih je kvasil dve uri, je tudi rekel, da so postavili Roša kandidatom na Zidanemmostu liberalni učitelji in dr. Kukovec, na kar je dobil prav čvrsti odgovor, da to ni resnica, ampak laž.

Ko je s svojo zmesjo, otrobi in prazno slamo svoje pohlevne ovčice dobro nasitil, so mu v zahvalo „prijazno“ zaklicale: živijo, na kar se je

odgovorilo prav orjaško: živijo Roš! Potem se je hitro odpravil v spremstvu župnika, ne da bi se bil še po kmetih ozrl, proti železniški postaji, in je bil gotovo prepričan, da pri Sv. Marjeti še grozdje za njega ni zrelo, kajti naši kmetje so zavedni da malokje tako.

Tudi g. župnik Janžek je bil navzoč, pa govoril ni nič, ker je miren človek, zato tudi od župljanov obče spoštovan.

b „Priden kot mravlja“. Z otročjim veseljem se je v potu svojega obraza poprijel dr. Benkovič teh naših besed o njem in pravi, da mu priznavamo „neumorno marljivost“. Gotovo! Toda marljivost za kaj? Za to, da ugoti svojemu pohlepu po poslaustvu, torej ne marljivost za kako plemenito narodno stvar, ampak nasprotno! In taka marljivost ni nič častnega ter je smešno, če dr. Benkovič hoče kovati iz tega kapital! Marljiv si, marljiv, doktor, a za svojo — osebno korist!

b Volilni odbor narodne stranke v Trbovljah in podobori prirejajo po vseh vasicah shode. V Hrastniku je bil 1. majnika shod pri gosp. Ivo Plazniku. Vdeležilo se ga je nad 120 volilcev, kljub temu, da se 1. majnik tu ni praznoval. Predstavil se je volilcem kandidat Roš, katerega je ljudstvo burno pozdravljalo; njegova kandidatura je bila enoglasno sprejeta. — Shoda, ki sta dobro vspela, sta bi bila tudi na Brnici in na Kalu v dolski občini. Shodi so še na Praprotnem, pri Sv. Katarini, na Breznem i. dr. Položaj je v trboveljski občini za narodnega kandidata Roša nad vse ugoden, zmaga Roševa s tem zagotovljena.

b V okraju Brežice—Sevnica—Laško bilo je lani volilcev 9681. Od teh je za dr. Korošca glasovalo v breškem okraju 13 %, v sevniskem 21 %, v laškem 13 %; vseh glasov zanj je bilo 1315. Vsi protikandidati so dobili 1568, a Rebek sam 1153 glasov. Številke govore. Dr. Benkovič, mi opetovano ponovimo, usmiliš se nam!

b V Št. Rupertu nad Laškim je bil na minolo nedeljo sklican shod volilcev kandidata Roša. Dopoldne je zboroval tam dr. Benkovič in je župnik ljudstvo tako naščuval in nahujskal, da se je narodni shod opustil.

b Dr. Benkovič in stanovske zadeve. V teh je Benkovič zelo občutljiv, kakor piše v zadnji „Posavski Straži“. Če bi se res izrabljalo njegove stanovske zadeve v agitacijo, ne bilo bi na tem nič krivičnega, kajti kakor posojuje, tako se mu vrača. Vendar dosedaj še ni bilo treba zoper njegovo kandidaturu rabiti takih sredstev, kakor jih rabijo on in njegove creature zoper nas. Nismo še nikomur njegovih pristašev napovedali bojkota, akoravno on nas psuje za revolverjunake, bandite itd. Za take reči še nismo sposobni; učiti bi se jih šele morali v Benkovičevi šoli. Zapomnite si, dr. Benkovič: Vaš recept velja tudi za nas. Tudi mi imamo že prav lepe stvari skupaj, ki nemara kmalu prav pridejo. — Na boj — pri Filipih, s katerim nam tako pridno grozite, čakamo mirno. — V vsaki roki držimo, vsak „bandit“ posebej ostro šilo.

b Volilni shod v Loki pri Zidanem mostu minolo nedeljo se je izvršeno obnesel. Okoli 150 volilcev se je zbralo. Predsedoval je shodu gosp. Jurko. Kandidat Roš je razvil svoj program. Govoril je tudi dr. Karlovšek. Tudi Čobal je obširno govoril za svojo kandidaturu.

b Kandidat Ferdo Roš priredi v četrtek dne 9. t. m. volilne shode: v Dobovi ob 8. uri zjutraj, v Dol. Pohanci ob 11. uri dopoldne, v Globokem ob pol 3. uri popoldne in v Kapelah ob 5. uri popoldne.

b Dva volilna shoda za kmečkega in delavskega kandidata Roša sta se vršila minoli teden in sicer dne 1. maja v Bobnu pri Hrastniku. Udeležilo se je shoda nad 150 volilcev. Predsedoval je rudar Majcen. Kandidat Roš je razvil svoj program in je bila z navdušenjem njegova kandidatura sprejeta. — Dne 2. maja se je vršil volilni shod na Brnici pri Hrastniku. Govoril je dr. Dimnik. Kmetje in rudarji so se navdušeno izrekli za Roševo kandidaturu.

b Iz Trbovelj. Bivam že 12 let med trboveljskimi rojaki. Dobro poznam razmere in mi je poznano natanko tudi delovanje g. Roša. Nemčurski in slovenski listi lažejo, ako pravijo, da nič ne napravi za nas. Kdo nam je novi vlak preskrbel? Kdo je za občino Trbovlje kupil posestvo, ki je danes vredno 12.000 kron? Kdo je napravil bolnišnico? Kdo je napravil krasno cesto iz Trbovelj

Volilci! Ne volite vsiljenih kandidatov laži kmečke zveze, doktorjev in financarjev, volite svobodne kmete! To bo vaša sreča!

v Hrastnik? Kdo je napravil krasno šolo v Trbovljah in v Hrastniku? Vse g. Roš!

Zato naj bo naš kmečki državni poslanec Roš, on je obrtnik, on je posestnik, on je prijatelj kmeta in delavca, on ve, da je danes kmet na slabem stališču. Zato smemo biti prepričani, da bode naše kmečke in delavske koristi zastopal, ker je naš domačin. Čast za nas, če bomo imeli deželnega in državnega poslanca v svoji sredini! Torej 14. maja naj vsak odda glasovnico, na kateri je zapisano ime: Ferdinand Roš.

Posestnik.

c) Šmarje-Kozje-Rogatec.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Žurman,

kmetovalec pri Sv. Križu tik Slatine.

Š **Dr. Korošec v senci bajonetov.** Kdo bi si bil mislil. Dr. Korošec se je obnašal že kakor nek bog na Štajerskem. Ploj mu je kimal, Robič mu kima, prvaki mu roke poljubljajo. In vendar je ta uboga reva Koroščeva tako daleč prišla, da ga celo iz visočine donačke gore mora žandar spremiti, da ni tepen od vernega ljudstva, kakor za svoja brezmejna lopovstva zasluži. Zgodilo se je to preteklo soboto pri Sv. Florjanu pod Donačko goro. Govoril je ljubi dr. Korošec o mučeništvu svetega Florjana, mislil je pa na sebe ubogega mučenika svoje nesramnosti. Rad bi bil kaj o volitvah govoril, pa pred prižnico so stali in mu srepo v oči gledali narodni volilci, ki so komedij siti. Po pridigi je hotel imeti shod, pa je bil v znatni manjšini. Hotel je varati in je rekel, da ne bode shoda, da bi narodnjake premotil. Pa se je sam zmotil, uboga reva! Narodnjaki se niso ganili od Sv. Florjana, dokler ni dr. Korošec odkorakal v daljavo v spremstvu orožnika z nasajenim bajonetom. Dober tek, ti tat slovenske svobode in večkratni podli obrekovalec.

Š **Volilni shod** priredi kmečki kandidat Vinko Žurman v četrtek dne 9. t. m. ob 3. uri popoldan v Preskarjevi gostilni v Podsredi. Kmetje, ki nočete pod Koroščevo komando, pridite v polnem številu. Vaši bratje v vseh treh okrajih so že ob sodili na sijajnih shodih dr. Koroščevo politiko, pokažite tudi Vi, da nočete plesati, kakor bi Vam rad žvižgal ta mladi, naduti in vladoželjni kaplan.

Š **Planinsko Dobje.** Kljub zelo neugodnemu vremenu je prišel v nedeljo dne 28. aprila k nam kandidat neodvisnih kmetov Vinko Žurman. Župnik Vurkelc ni vedel, kako bi shod zavlačeval, in je nalašč po maši molil še litanije, češ, sedaj se pa ljudem ne bode več ljubilo še koga drugega poslušati. Pa se je grdo vstel. Prostori Lapornikove gostilne so se kmalu napolnili s samimi volilci; Bilo jih je nad 200. Na koncu veže in po stopnicah dol so se pa namestili župnikovi postreščki in nekatere ženske; nekaj razgrajčev so si celo najeli iz Kalobja in Žegra. Kandidat Žurman, kot sklicatelj shoda, pozdravi navzoče in predlaga za predsednika Franca Derniača, za namestnika Martina Novaka in za tajnika naduč. Pulko, kar je bilo sprejeto brez ugovora. Predsednik opominja nato volilce na kazenske določbe glede motenja volilnih shodov, naglaša, da bo smel vsak govoriti, ki se bo oglasil k besedi ter poda besedo kandidatu Žurmanu. Ta omenja v poljudnem in krepkem govoru, da se ni nikoli pipal in ponujal za mandat, ampak da se je udal splošni volji kmečkih volilcev, ki so ga na mestinjskem shodu proglasili za kandidata. On je sprejel mandat zato, ker so ga izbrali kmetje, ker je on sam kmet, ki ve, kako hudo se kmetu godi. Potem je zavračal za duhovnika Korošca nedostojne lažnjive napade na njegovo osebo in pravil, da je „Slov. Gosp.“ se meseca decembra pisal, da pridejo z novo volilno postavo za kmete zlati časi, ker bode lahko kmet kmeta zastopal v državnem zboru. Ali laži-kmečka zveza ima 4 doktorje za kandidate in le dva kmeta; pa še iz teh se duhovniki norca delajo. Nato je omenjal, da se bo potegoval vedno za ravnopravnost slovenskega naroda z drugimi, da je potrebno, da se v državnem zboru združe vse agrarne stranke, če hočejo kaj doseči. Razpravlja dalje o važnih kmetijstva se tikajočih vprašanj. — Drugi govornik, Or. Kušec biča poslušanje kmečke zveze pri izvolitvi svojih zastopnikov, ter pokaže, da je kmečka

zveza le slepomišenje in lestvica, po kateri bi radi prišli nekateri bahači do višjih časti in dohodkov. Omenjal je generala Korošca, ki si ne upa kandidirati v domačem okraju, kjer ga prav dobro poznajo in so mu že enkrat dali brco. Od zanesljive strani se je izvedelo (tega ni pravil g. Kušec), da je dr. Korošec rekel, da so ljudje v šmarskem, rogaškem in kozjanskem okraju še najbolj neumni in da zato upa, da ga bodo izvolili. Kmetje! pokažite 14. maja, da niste tako neumni, kakor si misli Korošec in zapodite ga z glasovnicami! — Govornik omenja dalje nekdanje kmetske punte, katerim so podobni sedenji volilni shodi svobodomiselnih kmetov, a sedanje orožje so glasovnice. Njegov, večkrat prav šaljiv govor, so odobraval zborovalci z glasnim pritrdjevanjem. Nato se je sprejela že prijavljena resolucija. Nato omenja nadučitelj Pulko v svojem govoru strahove, ki pridejo vsakikrat z volitvami. Ti so: da peša vera, da bo pri nas tako, kakor na Francoskem, da bodo metali križe iz šol. Govornik pojasnjuje, da so to le hujskarije, ker nasprotna stranka prikriva resnico. Nato pravi govornik dobesedno: „Ali križ naj le ostane v šoli. Jaz sam bom kupil še dvajset pozlačenih križev in jih obesil v šolo, da bi le bili vaši otroci s tem tudi boljši. Zraven križa še pošteno in odkrito srce, to je pravi mož. Ni zmiraj tisti najbolj pravičen, ki ima vedno molek v roki, in tudi ni tisti največji postenjak, ki ima v hiši največji križ! Ko so nato začeli nekateri Vurkelcovci razgrajati, in kljub pozivu predsednika, naj bodo tiho in se pozneje oglasijo k besedi, ali pa se naj odstranijo, niso ubogali, so se začele vzdigovati proti njim trde pesti. Le stežka se je ogorčenje proti razgrajčemu poglobilo. Ko se je hrup polegel, podučil je nadučitelj volilce, kako imajo varovati glasovnice in kaj storiti, če jo kdo popiše ali spači. Ovrigel je laži nasprotnikov, da kmet ne more uspešno zastopati kmeta, ko krajski bog, dr. Šnsteršič postavlja celo pometatce za kandidate. Torej tisti, ki po kanclijah metlo za rep vlačijo, bo več vedel o kmečkih potrebah, kakor pa izobražen kmet. Navdušenje je postajalo čedalje večje in ko je govornik priporočal, naj zapiše vsak na svojo glasovnico ime: Vinko Žurman, posestnik pri Sv. Križu, zadoneli so od vseh strani navdušeni klici: Živio Žurman! Nato je pozval predsednik k besedi tudi tiste, ki so prej kričali. Ali vlekli so se nazaj med ljudi, kakor se vleče moker pes pod klop in so izginili. Ubogi zajčki! Tako se je shod skončal nad vse povoljno in častno. Pokažimo pa tudi dne 14. maja, da nismo več tlačani tistih, ki so nas do sedaj le molzli. — Glavni kričači so bili: Franc Kovačič, Matija, Jakob in Tomaž Gračner, potem posestniki brez posestva in premoženja: poslikramar Tonček, njegov deviškočisti brat Miha in Jaka Arzenšek, ki že pozna kozjansko graščino. Na noben način pa ne smemo pozabiti našega plehastoglasnega organista, ki je z ženo vred pripeljal vse iz farovža, kar leze in gre, čeravno kiklje nimajo volilne pravice in ubogi župnik je moral sam poldne zvoniti. Takega organista kakor je ta, lahko pogrešamo tudi v drugih rečeh in kmetje naj si dobro zapomnijo tega petelina in njegovo piško, ko bo prišel fehtat k njim. Bomo videli, če bodo ti ljudje tudi pri sodnji tako korajžni. Tonček pa naj rajši župniku pove, da ne spadajo na prižnico besede falot, troli, ki so se slišale o misijonu, kakor tudi ne politična in osebna hujskanja, zaradi katerih že marsikdo neče več k pridigam. Na svidenje! Pulko pa je lahko ponosen, da so tudi župnikovi ljudje njegovi petolizniki, kakor je rekel „Slov. Gosp.“

Š **Izjava.** „Slov. Gospodar“ piše v 23. št. t. l., da so se na Žurmanovem shodu v Št. Petru pod Sv. gorami prečitale „znane šoštanjke svinjarije pred zbranim občinstvom“. V imenu svojem kakor i v imenu gg. Kralj Antona in Hudina I., ki smo bili na napominanem shodu v predsedstvu, izjavlja podpisani, da je ta vest neresnična in izmišljena. Žurmanov shod je bil veličasten in v vsakem oziru dostojen in glasen izraz ljudske nevolje proti spletkam duhovniške „kmetske zveze“.

Št. Peter pod Sv. gorami, 4. maja 1907
Dr. Ferdo Kunej.

Š **Izjava.** Ker „Štajerc“ in drugi nasprotniki moje kandidate vkljub moji izjavi še vedno begajo volilce s trditvijo, da bom skoraj gotovo od

kandidature odstopil, oziroma da sem že odstopil, izjavljam še enkrat, da je ta trditev popolnoma iz trte zvita in da ni na svetu niti obljube, niti grožnje, ki bi me mogla dovesti do tega, da bi tako podlo varal zaupanje slovenskih kmetov.

Sv. Križ, dne 6. majnika 1907.

Vinko Žurman.

Š **V šmarskem okraju** je dr. Korošec lani pri državnozborski volitvi od 3067 volilcev dobil le **389** glasov, torej samo 12%. Enako temeljito mu takrat niso volilci v nobenem izmed vseh 21 okrajev bivše pete kurije pokazali, da ne marajo zanj. Še slabše od lani se mu bo letos v okraju Šmarje godilo. O tem smo prepričani, ker ima protikandidata kmeta Žurmana.

Š **Dr. Korošec pri Sv. Florjanu tik Rogatca.** V soboto je bilo „proščenje“, ker se je praznovalo Sv. Florjana. Zato je sklical dr. Korošec k nam shod, ker je mislil, da bo tako čim največ ljudi imel. Pa se je zmotil. Pristaši kmečkega kandidata Žurmana so zasedli prostore in ko jo je primahal Korošec, mu je zadonelo nasproti: „Živio Žurman.“ Korošec jo je popihal.

Š **O shodu narodnega kmečkega kandidata Vinka Žurmana na Slatini** poroča „Slov. Gosp.“ z razprostrtimi črkami, da se je vršil v nemški gostilni, kakor da bi bil to v danih razmerah kak narodni greh. Poudarjamo prvič, da se je shod sklical namenoma v nemški gostilni štajercijanskega gnezda Slatine, ker se je hotelo štajercijancem dokazati, kako malo imajo pri ljudstvu zaslombe; to so sprevideli tudi štajercijanski kolovodje, zato so napeli vse sile, da bi se Slovincem shod prepovedal, kar se jim pa ni posrečilo. Bilježimo drugič z veseljem, da so slovenski volilci na jezo pristašev nemškega „Štajerca“ in štajerskega Korošca s takimi navdušenimi živio-klici pozdravili svojega kandidata in rojaka Vinka Žurmana, da se je Slatina tresla, in da so si morali najhujši Nemci priznati: „Volja slovenskega kmeta gre na dan!“ Naznanjamo tretjič javnosti brez komentarja, da se ni „Gospodarjev“ dopisnik nad drugo nemško gostilno v isti Slatini čisto nič spodtikal, ko se je slavila pred par leti v njej primicija slovenskega primicijanta.

Š **Volilni shod kmečkega kandidata Vinka Žurmana** se vrši v četrtek, dne 9. t. m. ob 8. uri zjutraj v gostilni Franca Dobravca v Polju (občina Sedlarjevo), in popoldne ob 2. uri v Podsredi v gostilni Preskerjevi. Kmetje, na shod! — V nedeljo, dne 12. t. m. je shod ob 8. uri zjutraj pri Sv. Florjanu pri Rogatcu in ob 2. uri popoldne v Lembergu pri Šmarju.

Š **Kmečki kandidat Žurman** je imel dne 5. t. m. zjutraj volilni shod v Slivnici, katerega se je udeležilo do sto kmetov-volilcev, med temi Matija Vrečko kot zgagar lažikmečke zveze. Žurman je razvil z imenitnim uspehom svoj program, katerega so navzoči volilci z ogromno večino odobrili. Znani zgagar Vrečko pobrisal jo je s povešenimi očmi. — Popoldne se je ob 2. uri vršil volilni shod v Loki ob Žusmu ob udeležbi nad 300 kmetov-volilcev iz občin Žusem, Sv. Štefan, Tinsko, Virštajn itd. Predsedoval je shodu občespoštovani kmetovalec Fr. Pungeršek. Žurman je ob splošnem navdušenju razvijal svoj program in je bila njegova kandidatura soglasno sprejeta. Splošno ogorčenje med kmeti je povzročil govor nekega Štajerčevega pristaša, kateremu se je beseda odzela. Ko se je občinstvo zopet pomirilo, so z najboljšim uspehom kandidato Žurmana priporočali Strmšek, Kušec, Lebar in Florijan Gajšek. Soglasno se je sprejela resolucija za kandidato Žurmana ter se obsodila zloraba prižnic in spovednic v agitacijske namene.

Š **Laži nasprotnikov o Žurmanu.** Pristaši lažikmečke zveze begajo volilce po sejnih in romarskih shodih, da Žurman ne dobi v domači fari nobenega glasu. Kako nesramna in podla laž je to, kaže dejstvo, da se je na Žurmanovem shodu v pondeljek, dne 29. aprila v njegovi domači fari Slatini zbralo nad 300 kmetov-domačinov, ki so skoro soglasno se izrekli za Žurmanovo kandidato. Dr. Koroščevih pristašev se nobeden ni upal oglasiti.

č) Ptuj-Ormož.

Kandidat narodne stranke

Jakob Zdravec, veleposestnik v Središču.

p Neumne se hočejo delati. Kdo? Nekateri takozvani inteligentniki ormoškega in ptujskega okraja. Prav dobro vedo, da se je Ploj vrgel v naročje lažikmečke zveze, ki hoče zaslužniti šolo in vzdržati v politiki nazadnjaštvo. Ploj sam se izgovarja, da hoče biti konservativec. Mi pravimo, da dotični gospodje prav dobro vedo, da zagovarjajo lumparijo in nazadnjaštvo. Pa delajo se, kakor bi ne vedeli, za kaj se gre. Neumne se delajo!

p Plojev shod pri Sv. Marku. Nekoliko časa pred shodom govori fil. Vesenjaka neslanosti par kmetom. Hvali se, da se sedaj poteguje za kmečke koristi. Pridrda elegantna kočija. Ustavi se pred farovžem. Iz nje stopi g. dv. sv. Ploj. Sprejme ga kaplan. Nato ga pozdravi župnik. Izgineta v farovž. Kmalu nato koraka Ploj in asistenca župnik in kaplan v skedenj sosedne hiše. Precej kmetov. Ploj predlaga predsednika markovskega župana. Ta predstavi g. dv. svetnika. Podeli mu besedo. Ploj se zahvali za zaupanje, katero so mu dosedaj izkazali. Pove, da je kot poslanec „vse izpolnil, kar je obljubil.“ (?) Razvija svoj program. Govori o davkih, o vinskem zakonu itd., o ločitvi Ogrske itd. itd. Govori proti Ornigu in soc. dem. Vidmarju.

p Fil. Vesenjaka — Plojev agent. To je tisti Vesenjaka, ki je na shodu 14. aprila v Ptuj hotel smešiti gosp. Zdravca s tem, češ: „Zdravec ni kmet, ima zlato verižico.“ Za Plojevega agenta pa ga imajo isti kmetje, ki so bili preteklo nedeljo na nekem Plojevem shodu. Slišal sem ta pogovor dveh kmetov: Kmet vpraša: „Kateri je toti to?“ (kazaje na Vesenjaka). „Ja, to je gotovo pomagač — agent!“ mu odgovori drugi. Mož, ki ima v usnje vezano prepričanje!

p „Vero hočejo dol spraviti!“ Najboljši prijatelj učiteljstva je pač klerikalec v obče, duhovnik posebe. Sosebno sedaj v burnem volilnem času, se nam kažejo gospodje v talarjih prav iskrene prijatelje. Ker uvidevajo, da jim ginejo tla pod nogami, da so se začele trgati vrvi, s katerimi so dosedaj vlekli ljudstvo skupaj, vale vso krivdo na učiteljstvo. Kmetu volilcu seveda ne bode nobeden kaplan, nobeden fajmošter šel pravit: „Vidiš, ljubi moj, toliko časa smo te zadrževali v nevednosti, da ne rečem neumnosti, sedaj te pa že vleče zavednost iz naših krcmpljev.“ Ne. Gospodje prav po farizejsko zavijajo oči proti nebu kličejo: „Vera peša! Vero hočejo dol spraviti!“ In učitelji, ti brezverci, ti luteranci, protestantje, ti so v prvi vrsti krivi, da postaja kmet neveren! Prav. Pustimo jih kričati kakor mešetarje. Kmet, ti pa poslušaj! Mati je prva, ki uči tvojo deco moliti, se križati; ko pride otrok v dobo, da se sprejme v šolo, kdo je tedaj prvi, ki se ukvarja s tvojo deco, kdo jo uči pravilno moliti, kdo ji kaže, kaj je prav, kaj ne? Kdo jo očetovski svari, kadar je kaj pregrešila? Le vprašaj svojo deco doma: kdo je to? Učitelj in zopet učitelj! Rekel boš: „Ja, saj pridejo tudi gospod v šolo in uče deco verouk!“ Res je. Ali vprašaj pa svoje otroke, kako gospod to opravljajo. Dve uri verouka imajo predpisani na teden, za vsak razred. Ali misliš, dragi moj, da vestno zahajajo v vsako teh ur? Kaj še! Tarok, vince, vesela družba, to je njihova kateheza. Kadar pa pridejo gospod le v uru, u! tedaj je pa strah in groza! Na pamet so se učenci imeli učiti eno, dve strani: vsakdo se ni naučil; palica pleše, zausnice frče; če družega ni pri rokah, pa vzamejo blagoslovljeni gospod knoflico ter zbadajo vsakega, ki ne zna; lasje in ušesa trpe, da je joj, če vse to ne izda, no, pa prileti še par brc! Ura je pri koncu! Kdor ne vernje, da je tako, naj vpraša deco, bo že zvedel resnico. Ker pa nočemo nikomur krivice delati, povemo tu javno, da niso vsi duhovniki taki, žal samo, da je marljivih, poštenih tako malo! Kadar se pregreši otrok, ne posvari ga katehet po očetovsko, kakor se to spodobi dušnemu pastirju, ne, ošteje ga, kaznuje ga, če ena kazen ni dovolj, naloži mu dve, tri, štiri. Vprašam vas sedaj, ali naj vse to ravnanje gospodov krepí in utrjuje vero? Ne in stokrat ne! Kaj mi pomaga, če znam zbrbrati ves katekizem na pamet, če mi ostane srce prazno, če ne vem, da moram svojega bližnjega ljubiti, a tudi sovražniku dobro storiti! Prazno slamo mlatiti, gospodje, to znate! To kažejo vsakoletne skušnje iz verouka. Huj, to zna ta uboga deca! Ali če bi pa prevzvišeni enkrat vprašal: „Ljubi moj, kaj boš storil, če te kdo razžali, če te udari?“ Gotovo bi dobil odgovor: „Dal

mu bom dve nazaj!“ (Po vzgledu svojih duhovnih učiteljev.) Tedaj bi videli škofi, prošti, dekani, kako malo razume otrok, kar mu je vtepel katehet v glavo, kako prazno je to srce! — Vera peša! Saj mora! Če pa žive ti gospodje tako, da se ljudstvo zgleduje, da otroci govore reči med seboj o svojih duhovnih gospodih, o katerih bi se jim še sanjati ne smelo. — Gospodje! Zveličar je rekel: Kdor pohujša enega izmed teh malih, bi bilo boljše, da se mu obesi mlinski kamen na vrat in da se potopi v globočino morja! Ako hočete konkretnih slučajev, postrežemo lahko! — Vpijete vedno: Učitelji spravljajo vero dol! Gospodje, učitelji so popolnoma nedolžni pri tem. Sami, sami se primite za nos, sami ste krivi, da gineva spoštovanje do vas! Živite tako, kakor se spodobi duhovniku in nikdo vam ne bo odrekel spoštovanja. Kmet, ti pa že enkrat spreglej! Duhovnik in vera ni vse eno. Duhovnik je oseba kot ti, posvetil se je le stanu, ki naj bi bil vzvišen nad drugimi, drugače je pa krvav pod kožo, kakor si ti! Vera, prava vera, ljubi moji kmetje, ta je v srcu, čistem, dobrem, poštenem srcu; pravi kristjan nosi svojega boga v srcu, ne na jeziku. Prava vera se kaže v dejanjih, ne v besedah! Vera pa s politiko nima prav nič opraviti; zapomnite si to! Mi Slovenci smo veren narod; framazonov, brezvercev ni med nami, in naj kriče duhovniki še toliko o tem. Volili si tudi ne bomo nepoštenih in brezvernih mož v državni zbor; reči pa moramo, duhovnik ne spada tja! Duhovnik beri mašo, uči deco in odrasle, opravljaj dela usmiljenja, spolnuj svoje stanovske dolžnosti in spoštovan bode, vera ne bode pešala, vse drugo pa ni zanj. Duhovnik, tvoj bodi oltar, vse drugo mu je na kvar.

p Sv. Miklavž. Hvala Vam, gospod urednik, da ste mi sprejeli zadnje pismo. Danes pa vam hočem pisati, da naš kaplan jako dela za Ploja. On že ve zakaj. Njegova klet bi znala dosti povedati. Ali naši ljudje niso tako neumni. Oni si mislijo: Zakaj pa ga ne bi pili, saj je zrastle v naših goricah. Volili pa bomo, kakor bomo sami hoteli. Kaj nam pa morejo! — Tudi pri zadnjih volitvah za Korošca je bilo tako. Kaplan so desetake metali na mizo, mi smo pili, volili pa — drugega. — Živijo naš kmečki kandidat Jakob Zdravec!

p Kaj pa to? Iz neke občine v bližini Ptuja zvemo zanimivost, da so se dostavljale volilcem glasovnice popisane z imenom Ploja. Uvedli smo po svojih zaupnikih preiskavo in bomo sleparjem pošteno stopili na prste. Vi, ki hočete imeti patent na katoličanstvo, ali je to vaša poštenost?!

p Dr. Ploj — kandidat farbarjev in lažnikov. Razni agitatorji za Ploja razširjajo po okraju vest, da je baje Zdravec ločen od svoje žene. Tako smo minolo nedeljo govorili z nekim kmetom iz Št. Lovrenca na Dravskem polju, ki je odločno trdil, da bo volil Ploja, ker je to krščanski mož, Zdravec pa da živi ločen od žene. Tako nesramnih in podlih sredstev se poslužujejo v volilnem boju proti narodnim kmečkim kandidatom. Prepričani naj so, da jim bo narod to kruto povrnil. Laž je, da bi bil Zdravec ločen od svoje žene, ampak živi vzorno zakonsko življenje, resnično pa je, da je dr. Ploj, klerikalni kandidat, sodnijsko od žene ločen.

p Zaupnega volilnega shoda narodnega kandidata Zdravca v Jurovcih pri Ptuj pri g. Peni minolo nedeljo se je udeležilo do 40 mož. Kandidat Zdravec je kratko razvil svoj program. Govorili so še Spindler, Kankler, Babosek. Predsedoval je shodu g. župan Koželj Štefan. Kandidatura Zdravčeva je bila soglasno sprejeta.

p Ornig — posili kandidat. Iz zanesljivega vira vemo, da ptujski Nemci spočetka niso nameravali postaviti v ptujskem okraju nemškutarskega kandidata. Toda Linhart je tako dolgo obdeloval Straschilla in druge, da so končno vendar Orniga „postavili“. Zato imamo priče. Stvar nima drugega namena, kakor oslabiti našo moč proti klerikalnemu kandidatu in je maneuver s Petrom Zdravcem iste sorte politično „dejanje.“

p Volilni shod na Črni gori pri Ptuj minolo nedeljo je pokazal nesramnost in duševno omejenost klerikalcev v polni lači. Udeležba je bila velika, bilo je do 250 ljudi. 6 duhovnikov je bilo navzočih. Iz Majšperka je prignal župnik nad 50 ovčic, mož-beseda kaplan Malajnar je prišel šele nekoliko pozneje. Navzoč je bil seveda tudi domači župnik Tertinek s kakimi 20 gorskimi ovčicami. Slavni pisatelj Palir je seveda tudi paradiral in je pri glasovanju za predsedstvo kmetom roke dol tiščal. Paša Ozmeč iz Št. Lovrenca je prineljal okoli 30 vernih dušic. In končno je

junaški konsumar Melhijor Zorko iz Cirkove pri mahal tudi s kakimi 20 junaki. — Slovenskih naprednih volicev je bilo tudi nad 100 navzočih. Ker so klerikalci hoteli imeti predsedstvo, a narodnjaki tega niso mogli pripustiti, se je vnel hud vihar na obeh straneh, v katerem je padla marsikatera ostra beseda. Prav junaško se je obnašal posebno zvezar oče Mustafa, prava turška korenina. Seveda je kaplan Zorko, ki ga imajo v Rečici v Savinski dolini kmetje v „blagem“ spominu, bil duša klerikalnega razgrajanja. Svojo omiko je posebno pokazal s tem, da je uredniku Spindlerju, ki mu je par poštenih zasolil, v svoji onemogli jezi kazal — jezik. Prizor za bogove! — Predsednik okrajnega odbora narodne stranke za ptujski okraj g. Babosek iz Krčevine je otvoril shod ter predlagal v predsedstvo g. Žumra. Klerikalci so hoteli imeti nekega Robarja. Ker so narodnjaki uvideli, da je zborovanje vsled naučenega vpitja in razgrajanja klerikalcev nemogoče, se je javni shod zaključil in sklical za narodnjake zaupni shod, katerega se je udeležilo nad 100 ljudi. Klerikalci so zborovali tudi za sebe. Na shodu narodnjakov je predsedoval g. Žumer; govorili so: urednik Spindler o položaju; kandidat Zdravec, ki je razvijal svoj kmečki program; nadučitelj Pesek, nadučitelj Hren; kmetje so stavili razna vprašanja; ostro se je obsojalo hujskajoče delovanje duhovnikov; Zdravčeva kandidatura se je med nepopisnim navdušenjem sprejela. Nas veseli, da je tudi v tistih tako zapuščenih krajih led razbit, da se bo tudi tam moglo končno začeti plodonosno narodno in gospodarsko delo. Vsi razsodni kmetje stoje že danes na strani napredka in bodo dne 14. maja pokazali, da hočejo biti svobodni kmetje na svobodni slovenski zemlji. Volili bodo Jakoba Zdravca.

p Volilni shod v Mali vasi pri Sv. Marjeti pod Ptujem minolo soboto dne 4. t. m. zvečer se je sijajno obnesel. Nad 250 volilcev iz župnij Sv. Marjete, Zavrča, Sv. Marka itd. Shodu je predsedoval župan Pignar. Govorili so Murkovič, kandidat Zdravec, Liplin, Kranjčič, dr. Gregorec in Pukšič. Kandidatura Zdravčeva je bila soglasno sprejeta in je bilo navdušenje za kmečkega kandidata nepopisno. — Gotovo veselo znamenje, ako se v delavni dan v tako ogromni množici kmečko ljudstvo udeleži zborovanja. Veselo znamenje, da se je ljudstvo tako globoko začelo zanimati za politično življenje. In to je poročstvo za boljšo bodočnost slovenskega naroda.

p Izjava. Ker se me je že od več strani hotelo prekrstiti za očeta onega govora, s katerim je skušal filozof Vesenjaka na shodu neodvisnih volilcev ptujsko ormoškega okraja v Ptuj reševati kandidaturu dr. Ploja, se mi zdi potrebno pribiti črno na belo, da v filozofu ne tiči jurist Vesenjaka, ampak da sva filozof Vesenjaka in moja malenkost dve različni osebi. Ne bi pa videl rad, če bi se g. filozofu kratila lastninska pravica njegovega govora in slava njegovega nastopa s kmečkimi zvezarji. Vsakemu svoje!

Na Dunaju, dne 3. maja 1907.

cand. iur. Anton Vesenjaka.

d) Maribor levi breg.

Narodni kmečki kandidat:

Josip Mursa,
kmetovalec na Krapju pri Ljutomeru.

1 Pri Sv. Križu nad Mariborom se je volilni shod naprednega kmečkega kandidata Mursa minolo nedeljo sijajno obnesel. Udeležba je bila mnogobrojna. Med splošnim navdušenjem je kandidat Mursa razvil svoj program in je bila njegova kandidatura z vsemi proti enemu zvezarskemu glasu sprejeta. Obširneje poročamo.

1 Šentlendarčki okraj. Zanimanje za našega neodvisnega narodnega kandidata Josipa Mursa jako povoljno napreduje.

K temu nam je najbolj pripomogla dr. Tipličeva garda od zadnjega našega shoda s svojim obžalovanjem vrednim obnašanjem. Pomilovanja vredni so zaslepljenci, ki se potegujejo za od duhovnikov odvisnega Roškarja.

Pa gospodje kolovodje, jako se motite, ker vedite, da nas je že dokaj zavednih mož, ki ne odobravamo vsakokolišnjega početja, katero ni narodno in ne versko, pač pa samo za Vašo osebno korist. Evo vam, kako je pri okrajnem zastopu in drugotnih narodnih zavodih; mi hočemo občo korist vseh v okraju, ne pa samo privilegiranih funkcionarjev. In zategadelj gre glas od soseda do soseda: vsi za kmeta Mursa delujmo in mu dne 14. t. m. dajmo svoje glasove.

Roškar nam nač nima kaj pokazati, kar bi

bil storil kot večletni podnačelnik okrajnega zastopa za korist kmeta, dosti manj pa še kot deželni poslanec. Mož je dobra zanjka v korist politikujočim duhovnikom, ker za gospodarstvo se jako malo briga. Zategadelj si išče mastno plačane zasluge na rovaš nas kmetov. V političnih zadevah pa ga bodo kakor doslej komandirali duhovniki. Sotrpini-kmetje, vsi za naprednega neodvisnega kmeta Josipa Mursa.

1 Iz Krapja. V zadnjem listu „Slov. Gosp.“ nek puhloglavi „Krapenski“ prežvekuje že davno ovržene laži o našem kandidatu Mursi. To je tem hudobneje, ker ga gotovo skoraj vsak dan vidi, kako na polju dela. Seveda se Mursa ne gre nadutemu ošabnežu klanjat, odtod ta jeza nanj. Pošteni in izobraženi sosede pa visoko čislajo g. Mursa, ker je tudi vedno z dobrim svetom in dejanjem na razpolago vsakemu. Posebno mi Krapenci mu moramo biti hvaležni, ker nam je se svojim vplivom s podporo okraja spravil izvrstno cesto v Ljutomer, kjer smo prej do kolena blato gazili. In takega moža blati „Krapenski“ Fej te bodi! Seveda Mursa ni volil nemčurja v okrajni odbor, kakor „Krapenski“. Tudi ni imel umazanega posla pri regulaciji Mure, kakor zopet nek drug „sloveči“ Krapenski. Mursa je po svojem značaju prezvišen, da bi ga tako podle duše mogle oblatiti. Ali vam je dosti, „Krapenski“? Še hočete več? Le oglasite se zopet kaj in zatrobili vam bomo, da vas bodo užesale bolele. Takim narodnim izdajicam ne pustimo obrekovati našega vrlega kandidata. Živijo g. Mursa! Kdor je res vrli kmet, bo ga 14. t. m. volil, ne pa popolno neznanega nam Roškarja.

1 Cven pri Ljutomeru. Nekdo je navezal skupaj otrobov, zabelil jih s prav mastnimi lažnjivimi ocvirki ter to poslal Slov. Gospodarju pod naslovom: „Iz Cvena pri Ljutomeru“. Vemo dobro, da se ta lažnjiva godlja ni skuhala na Cvenu, ampak nekje na cerkvenem trgu v Ljutomeru, pač pa je morda „odločen katoliški mož“ pripomagal k temu s svojim lažnjivim jezikom. V tem dopisu ostudno in lažnjivo napada same dobre in odlične kmetovalce, ki pa so tudi „odločno katoliški možje“. Le tako naprej, saj bodo ljudje spoznali, s kakimi sredstvi delujete. Saj naši ljudje dobro vedo, da je ves dopis skoraj gola laž, in po tem dopisu bodo sodili tudi druge dopise Sl. Gospodarja. G. Mursa se imenuje „mora“ naše občine. Oglejmo si malo delovanje te „more“. Dopisnik ni vedel navesti nobenega nečastnega ali pa občini škodljivega dejanja g. Mursa. Pač pa jaz vem nekatera, ki so bila občini v korist.

G. Mursa je dosegel, da je dobil del občine še drugo ugodno zvezo z Ljutomerom ter v ta namen izposloval celo podporo okraja; cesta, dasi občinska, je zdaj tako lepa, kakor bi bila okrajna. Potegoval se je z vso vnemo, da bi bila zimska kmetijska šola na Cvenu; a kaj šola, ta kmečki zvezi smrdi; saj bi postal kmet vsled šole bolj izobražen, ter bi spoznal svoje prave prijatelje. G. Mursa je sprožil tudi vprašanje o pošti. Ta in enaka zlobna dela je zakrivila ta naša „mora“. Oglejmo pa si zdaj delovanje „odločno katoliških mož“ odkar so „pod vladnim pokroviteljstvom dali slovo g. Mursu za vselej“ (? oho!). Dva teh „odločno katoliških mož“ sta volilla pri okrajni volitvi za namestnika nemčurskega notarja Turn-a. — Menda sta v svoji zmoti mislila, da je to tudi „odločno katoliški mož“. Drugi „odločno katoliški mož“ vedno hodi od hiše do hiše ter obrekuje in dela prepir med sosedi, da se vse kadi. Ta poštenjak je hotel spreti sinove nekega umrlega posestnika, da bi morali prodati svojo rojstno hišo, katero bi on rad pobasal. Ta je tudi glavni povzročitelj lažnjivega dopisa v Sl. Gosp., ktereга sicer ni sam zmožen spisati. Ej, dopisniče, slabo uslugo si naredil svojim pristašem s tem, da si omenil maslo na glavi, saj ga imajo tvoji „odločno katoliški možje“ več ko dovolj. Vemo pa še za več. Kar čveka dopisnik o dohtarju in sodnijah, je tudi prav neumna laž. Mursa ne obiskuje dohtarjev in sodnij nič bolje, kakor to store drugi kmetje, ki imajo tupatam kako opravilo. V dopisu se tudi trdi, da se Mursa z Roškarjem ne more kosati, pa pozabi se povedati, zakaj ne? Dopisnik ni vedel povedati nobenega kmetijstvu koristnega dela Roškarjevega, ki bi ga povzdignilo nad Mursa. Naši ljudje v občini o Roškarju do letos niso znali, da kje živi.

Nasprotno pa je res, da Mursa, kar se tiče občine izobraženosti ter strokovnega kmetijskega znanja visoko nadkriljuje Roškarja. In vsak kmet, kateri še le količkaj drži na svojo kmečko čast, bo volil neodvisnega in vnetega kmeta Mursa, ne pa Koroščevega adjutanta Roškarja. Volijo pa ga

lahko z mirno vestjo tudi drugi stanovi, kajti tudi njihovim težnjam bode dobrohoten in pravičen podpiratelj. Živel g. Mursa!

Mursa baje podpira vsa njegova žlahta. Za to debelo laž bo dopisniku malo hvaležen eden „odločno katoliški mož“, ki je, dasiravno najbližje Mursove žlahte, hud njegov sovražnik, Tega Mursovega sorodnika je ravno hotel že prej omenjeni lažnjivi „katoliški mož“ proglasiti za kandidata, ker se mu baje Roškar ni dopadel. Verjamemo! Gospodine Evangeliste, napravite torej prej red in disciplino pri svojih podreptnikih, potem pa šele pojdite obirat poštenih slovenskih vernih kmetov, če se vam zdi to koristno početje. S proslulim maslom bodite v občini malo previdnejši. Basta! A rivederci!

1 Kaplanu Škamlecu v Ljutomeru! Vi pišete v zadnjem Slov. Gosp. z dne 3. maja 1907, da sem se podpisani „blagovolil“ nepovoljno izraziti o kandidatu kmetu Roškarju, češ da je slab gospodar, slab kmet. Povem Vam torej, da ste v tej izjavi glede mene ostudno lagali in obrekovali, in da si bom od Vas iskal zadoščenja drugim potom.

Celje, 4. maja 1907.

Vekoslav Spindler.

e) Maribor desni breg.

Narodni kmečki kandidat:

Viktor Glaser,

kmetovalec in lesotrzec na Smolniku p. Rušah.

d Volilni shod v Hočah. Lažnjivo je, kar piše „Gospodar“, da je en sam kmet glasoval za Glaserja. Že to se vidi, da dopisun ne upa imenovati imena tistega moža, ki je glasoval, ker predobro ve, da bi se mnogi ravnali po njegovem vzgledu. G. učitelj Lesjak niti ni bil pri shodu, in tudi ni organizoval shoda; ravno tako malo g. nad. Mejovšek. Da pa dopisnik z očali imenuje udeležnike „narodne izdajice“, o tem še se bo obširneje poročalo in tudi njegova vest malce izpraševala. Je dovolj masla!

Kmet.

d Slovenska Bistrica. Shod Viktorja Glaserja minolo nedeljo v Krulčevi gostilni se je dokaj dobro obnesel. Kljub temu, da se je shod še le dan prej razglasil, se je vendar sešlo do 50 oseb, ki so navdušeno pritrjevali govoru kandidata Glaserja. V jedrnatih besedah je razvil svoj program, ki priča o res pravem razumevanju kmečkih teženj. Prav dobro je govoril g. Založnik, ki je razmotrival o novem volilnem redu ter rotil navzoče, naj se zanesljivo udeleže volitve. Priporočal je kandidaturu g. Glaserja, ki združuje v sebi vse one pogoje, ki jih morajo zahtevati volilci od svojega poslanca. Viktor Glaser je Slovenec, katoličan, kmet in samostojen mož, ki bo vsled svoje inteligentnosti znal sam zastopati koristi volilcev, dočim bo moral Pišek tako plesati, kakor bo žvižgal dr. Korošec. Govoril je še Ivan Novak. Shod se je zaključil z vsestranskim navdušenjem za Glaserja.

d Na letakih za Viktorja Glaserja se je zgodila pomota. V stavku: Pišek je sicer kmet, pa on se bode v prvi vrsti potegoval za kmeta... je izpuščena besedica **ne**, kar itak mora vsak, ki pazno čita, izprevideti.

d Kandidat Pišek nam piše, da ni bil sodnijsko ločen od svoje žene. — To je res, toda dejstvo je, da ni živel z ženo skupaj, nasprotno v velikem sovraštvu; dejstvo je, da si je ta žena na smrtni postelji prepovedala, da bi se ji na nagrobni spomenik dalo njeno zakonsko ime Pišek, kar se potem tudi v resnici ni zgodilo.

d Zreče pri Konjicah. Volilni shod, katerega je priredil naš kmečki kandidat Viktor Glaser, dne 28. m. m. v prostorih g. Hinko Dobnika, obnesel se je sijajno. Nepričakovano število 120 volilcev se je udeležilo shoda in so se vsi izrekli za kandidaturu Glaserja in odobraval njegov govor. Razlagal je v jedrnatih besedah zlo slovenskega kmeta, trgovca in rokodelca, in obljubil delovati z vso svojo močjo iz ljubezni do naroda, da se mu omogoči povzdigniti zatirani narod. A imeli smo tudi 5 reci pet celih nasprotnikov in sicer: Janez Potnik nekdanji kmet, sedaj občinski pisar v Sv. Jungerti, kateri je nekaj besed izustil in narodno stranko imenoval liberalno, brezversko in pogubo, kar je povzročilo seveda veliko smeha. Pritiral je seboj tudi svojega njemu enakega brata. Tretji nasprotnik bil je kot zastopnik večih Zrečanov slavni Zreški mežnar. Zanimiv je četrti nasprotnik. To je sloveči ofer, kateri je na svoj klerikalizem ponosen kakor jelen, ki rogovi pod talarjem. Pa zakaj? Hm, hm, . . . „Katerca, in

odpri!“ . . . Petega nasprotnika omenjati se mi ne zdi vredno. Dragi somišljeniki, sedaj veste, kakšne nasprotnike smo imeli. „Slov. Gospodar“ po svoji navadi nesramno laže, da je naš kandidat Viktor Glaser v Zrečah pogorel. Zakaj pa ni v prihodnji številki obljubljenega pogorišča pokazal? Že ve, zakaj!

Dragi Slov. Gospodar! prosim te in svetujem ti kot tvoj dolgoletni naročnik, da deluješ na tako krščanski in narodni podlagi kakor narodna stranka, da postaneš pri Slovencih zopet priljubljen, in vеди, da lagati je greh. **Zreški volilec.**

d Za Piškovo izvolitev se baje prav pridno zanimata mariborski glavar grof Attems in okr. komisar. Čudno vsekakor, da je videti tolikokrat razne skrivne sestanke. Ali naj govorimo jasneje?!

f) Marenberk - Slov. Gradec - Šoštanj - Gornji grad.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Ježovnik,

kmetovalec v Velenju in načelnik šoštanjskega okrajnega odbora;

m Volilni shodi. Kmečki kandidat Vinko Ježovnik priredi dne 9. maja v našem okraju tri shode in sicer: ob 9. uri dopoldne v Št. Janžu pri Dravogradu v gostilni g. Franc Časa (pri Jurju); ob pol 1. uri popoldne v Šmartnem pri Slovenjem Gradcu pri Mostnarju (Ivan Dobnik); ob 3. uri popoldne v Št. Ilju pri Mislinji v gostilni gosp. Sprihal.

m Bočna. Pri nas je vse za Ježovnika. Dne 14. maja bomo pokazali, da smo zavedni ljudje, ki volimo kmeta, ne pa starega profesorja, kateri naj gre rajši v penzijo, da dobi kdo drugi stalno službo na c. kr. učiteljsišču.

m Gornji grad. „Sl. Gospodar“, stari prijatelj moj, je k poprejšnjim lažem dodal še novo laž, da sem govoril na volilnih shodih. Naj mi navede, na katerem volilnem shodu sem govoril, pa plačam 1000 kron za sklad „Narodnega sveta“.

Fr. Kocbek.

m Nova Štifta. Tudi pri nas so se razdeljevali listki proti našem kandidatu g. V. Ježovniku. Listki, kakor tudi „Slov. Gospodar“ prihajajo v ogromnih izvodih. To zahrbtno agitacijo vodi naš župnik Ferme, ki si je že enkrat pošteno prste opekeli. Primeren odgovor še dobi.

m Mozirje. Dne 4. t. m. je zopet priromal kandidat „Kmečke zveze“ g. Fr. Robič v Mozirje. Kot tak obiskuje samo farovže ter občne z gosp. duhovniki. V farovžu je povedal, ako ne dobi v gornjegrajskem okraju dve tretjini oddanih glasov, je zgubljen. Zato se bo že skrbelo, da nam Robič ne bo več poslančeval, saj ima kot dež. odbornik dovolj dela za štajerske Slovence v Gradcu.

m Kokarje. G. Robič je imel dne 5. t. m. strogo zaupni volilni shod v Kokarjih. Ko je Robič zvezal svoje otrobe, je p. Anzelm takoj zaključil shod, ker se je bal, da bi se bili oglasili zavedni kmetje. Pa bodo govorili 14. maja.

m Ježovnik in cena živine. „Slov. Gospodar“ vkljub temu, da smo dokazali popolno neresnicio njegovih trditvev glede Ježovnikovega govora v Mozirju, še vedno isto ponavlja in laže o Ježovniku, češ, da je govoril ta proti visoki ceni živine in za to, da se odpro meje tuji živini. Ferdo Leskovar! Vi ste odgovorni urednik „Slov. Gosp.“ in mi Vas z ozirom na zgornje Vaše trditve imenujemo **podlega lažnika in obrekovalca** ter zahtevamo od Vas, da si iščete zadoščenja.

m Profesor Robič je kandidat dr. Korošca, župnikov in kaplanov. Da ga kmečko ljudstvo ne mara, to je dovolj jasno videl on in so videli razni župniki na shodih v slovenjegrajskem okraju. In zdaj še „Slov. Gosp.“ farba, da so kmetje za — Robiča.

Kranjsko.

Pri občinskih volitvah na Bledu, ki so se minole dni vršile, je propadla doslej vladajoča narodnonapredna stranka.

Primorsko.

Slovenski kandidat v Gorici je Jernej Kopač, svečar in posestnik v Gorici.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Mozirju ima dne 9. majnika 1907 v gostilniških prostorih brata Zdravka Vasle-ta točno ob pol 2. uri popoldan svoj izvanredni občni zbor s sledečim vspeedom: I. Pozdrav br. podstaroste, II. Volitev staroste in enega odbornika, III. Slučajnosti. Brate Sokole prijatelje — društva vabi k udeležbi odbor.